

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelček: Ljubljana, Bešen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—

Za izvozništvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopis se ne vračajo — Oglasi
po tarifi

Odgovor na fašistična izzivanja

Pomembna seja jugoslovenskega senata — Odločne izjave zunanjega ministra Bogoljuba Jevtića — Velike manifestacije v zbornici

Beograd, 21. decembra. p. Za današnje sejo senata je vladalo zelo veliko zanimanje, ker se je razvedelo, da bo na njej govoril tudi zunanji minister g. Bogoljub Jevtić. Seji so prisostvovali tudi mnogi narodni poslanci ter veliko število novinarjev, zlasti dopisnikov tujih listov. Vsi so z napetostjo pričakovali izjave zunanjega ministra Jevtića kot odgovor na demonstracije, ki se vrše v Italiji proti nam, in odgovor na izjave predsednika italijanske vlade Benita Mussolinija v italijanskem senatu. Odgovor zunanjega ministra Bogoljuba Jevtića je bil poim dostojanstvenosti ter je napravil najgloblji vtis na vse prisotne, pri katerih je ponovno izzval burno odobravanje.

Beneški levi v Trogiru

Interpelacija senatorja dr. Ivana Majstorovića

Seja senata se je pričela ob 10. dopoldne. Navzoči so bili vsi člani vlade z ministrskim predsednikom dr. Srškom na čelu. Po prečitani zapisnika zadnje seje, ki je bil odobren brez izmenjav, in po nekaterih manj važnih objavah je predsednik dr. Pavelić sporočil, da sta bili vložen dve interpelaciji na zunanjega ministra, interpelacija senatorja dr. Dinka Trinajstića in tovarišev ter interpelacija senatorja dr. Ivana Majstorovića in tovarišev o dogodkih v Trogiru in na Krku v zvezi z odnosi med našo državo in Italijo.

Interpelacija senatorja dr. Ivana Majstorovića pravi med drugim:

Jugoslovenska javnost pripisuje pod mučnim vtisom dogodkov, ki so bili v zadnjem času zabeleženi v našem in zunanjem tisku, poseben značaj fašističnim manifestacijam, ki se skoro vsak dan vrše po vsej Italiji in so naperjene proti intergriteti in miru naše države. Med te incidente je treba prileti tudi one, ki so bili ustvarjeni zaradi poškodovanja beneških levov na mestnem ozidju v Trogiru, ki pa po svojem bistvu ni drugačija kakor izgrede neznanih oseb in ima le značaj običajnega policijskega prestopka.

Ti levi ne pomenijo ničesar drugega nego spomin na oblast berške republike, memento na stoletja najnužje dobe hrvatskega naroda na vzhodni obali Jadranskega morja. Beneški levi sv. Marka, ki so tako mnogostevni po vsej Dalmaciji, ne predstavljajo nobene umetniške, arheološke ali zgodovinske vrednosti, ker so samo službeni grbi nekdanje berške republike. Te grbe bi bilo treba odstraniti, kakor je Italija v svojih pokrajinah, ki jih je dobila po mirovni pogodbi, odstranila vse, kar je spominjalo na preteklo vladavino, in ni priznala niti nagrobnih spomenikov.

Dočim se malenkostni policijski prestopki v Trogiru hoče predstavljati kot vandala, ki bi moral izjaviti oboje: po vsem kulturnem svetu, se na drugi strani izničila dožden umor na Krku, ki ga sploh ni bilo, kakor tudi sploh ni bilo v Jugoslaviji nobenih preganjanj italijanskih državljanzov. Ta neznani izmišljeni dogodki je dal povoda predsedniku italijanske vlade, da je na seji italijanskega senata 14. t. m. imel govor teže vsebine, o katerem je ugodno glasilo angleškega javnega mnenja pisalo, da je obtožba Mussolinija proti Jugoslaviji neobičajno silna nekdanjim obtožbam Avstrije proti srbski politiki l. 1914. S tem odgovorom, v katerem se neprestano uporablja stara ternichova deviza Divide et impera, se hoče z žaljivo pohvalo enih ter grajenjem drugih razvneti nesoglasje med istokrvnimi plemeni, ki tvorijo edinstveno Jugoslavijo.

Interpelacija pravi nadalje, da so omenjeni dogodki bili predmet diplomatskega italijanskega poslanika v Beogradu Naravno je, da jugoslovensko Narodno predstavništvo kljub izjavi zunanjega ministra, danj „Agence Havase, želj izvedeti za rezultat te diplomatske intervencije v pogledu nestvarnih obtožb predsednika italijanske vlade proti naši državi. In to tem bolj, ker ta incident ni osamljen ter je prav za prav samo epizoda v dolgi vrsti nepriljudskih manifestacij v Italiji proti naši državi, ki se po določenem načrtu neprestano nadaljujejo in ki jim naša in tuja javnost pripisuje velik pomen. Zato vprašujemo interpelant, med njimi tudi senatorja dr. Gustav Gregorin in dr. Miroslav Ploj, zunanjega ministra, ali hoče glede na Mussolinijev govor dati pojasnila o obtožbah v njem ter objaviti uspeh diplomatske intervencije in protesta kraljevine Italije.

Incident v Krku

Interpelacija senatorja dr. Dinka Trinajstića

Interpelacija senatorja dr. Dinka Trinajstića ugotavlja, da se je 14. t. m. razvila v senatu kraljevine Italije razprava o interpelaciji senatorja Carrada Riccija zaradi poškodb, izvršenih v noči od 1. na 2. decembra nad beneškimi levi v Trogiru in da je predsednik italijanske vlade v odgovoru na to interpelacijo ugotavljal z vidnim zadovoljstvom, kako drži srca te skupščine, namreč italijanskega senata in vlade.

V svoji izjavi se je predsednik italijanske vlade Mussolini skliceval tudi na neki umor, ki se je balje pripetiti na Krku in je govoril tudi sploh o preganjanju italijanskih državljanzov v Jugoslaviji, ne da bi navedel, kje in kdaj so se v naši državi pripetila taka ali silna nasilja. Ki se v

reanici sploh niso dogodila. Senator dr. Trinajstić ugotavlja, da je sam doma iz Vrhnika na otoku Krku, in zato razmere in zgoštevino otoka dobro pozna. Nato navaja zgodovino mesta Krka in poudarja, kako je naš narod izgubil pod beneško vladavino svoje tedanje domove, kako je bila odpravljena služba božja v našem jeziku, kako so trpali v zloglasne beneške ječe naše ljudi, ter uničili vse naše gozdove. Preteklo leto je običajni zastop na Krku, da bi zadostil soglasni želji našega prebivalstva, odpravil kamenito ploščo, ki je spominjala na tedanje čase ter jo spravil med svoje starihe.

Zatem opazuje senator dr. Trinajstić incident, ki se je pripetil v preteklih počincah. Italijanska vlada je takrat favorizirala izlet svojih državljanzov s Krka v Italijo. Ko so se po povratku izkrcali, so nekateri imeli pri sebi posamezne dele fašistične uniforme. Jugoslovenski dijak iz raznih krajev naše države, ki so bili na Krku na letovišču, so to opazili in so zahtevali od Italijanov, naj odstranijo fašistične znake. Ker tega niso storili, je došlo do manjšega prepiranja brez kakih po-

sledic. Z nastopom državnih organov je bil takoj vzpostavljen red. V isti noči so nekateri italijanski mladeniči z noži napadli in poškodovali enega izmed naših mladeničev, ki je v obrambi prav tako poškodoval enega izmed izlivačev. Tega so takoj obvezali zdravniki, nakar je bil prepeljan v bolnico na Reki, odkoder se je po kratkem času zdrav vrnil.

Ta stvar je bila tudi predmet preiskave sodišča na Krku. Nekoliko časa kasneje se je isti italijanski mladenič pri nogometu s svojimi italijanskimi državljani poškodoval na svoji prirojeni telesni napaki ter je kmalu nato umrl. Zdravniki so ugotovili, da je umrl le zaradi te svoje prirojene bolezni. Predsednik italijanske vlade pa je kljub temu na podlagi netočnega poročila podrejenega organa, zastopnika italijanske agenture na Krku, dvignil volk hrup v Italijanskem senatu.

Senator dr. Trinajstić vprašuje ob zaključku svoje interpelacije zunanjega ministra, ali hoče ta primer preveriti in v pozitivnem slučaju odgovoriti, gostoljubje tako nekorektnemu organu sosedne kraljevine.

Govor ministra Jevtića

Po prečitani obeh interpelacij se je dvignil v splošni tišini zunanji minister Jevtić, ki je takoj odgovoril na interpelacije in izjavil med drugim:

Interpelacija, ki so jo v italijanskem senatu vložili nekateri senatorji, je nastala zaradi tako zvanih „incidentov in vandalizma na Krku in v Trogiru“. Govori interpelanzov kakor tudi odgovor predsednika italijanske vlade na to interpelacijo so iznenadili kraljevsko vlado in povzročili mučen vtis po vsej naši državi.

Kralj, vlada se je v vsej svoji politiki napram kraljevini Italiji vsekdar ravnala po iskreni želji, da bi bila z njo v čim boljših sosedskih odnosih in da bi te odnose tako razvila, da bi postali čim bolj prijateljski. Vedno je skušala preprečiti vse, kar bi moglo ovirati to njeno politiko. Kraljevska vlada je vedno želela tudi to, da bi tisto malo število optanzov, ki so po rapsalski pogodbi optirali za Italijo, živelo v harmoniji z našim življenjem. Državne oblasti so vedno imele in imajo tudi sedaj nalog, da nudijo optantom vsestransko zaščito, od njih pa zahtevamo, da kljub velikim privilegijem, ki jih jim dajejo pogodbe, ne pozabijo, da tvorijo v naši državi, na našem Primorju neznatno in nepomembno manjšino in da zaradi tega ne smejo zase zahtevati izjemnega položaja, ki bi jih oproščal srogostvanja naših državnih zakonov. Dalje ne smejo pozabiti, da imajo obveze tudi nasproti državi, v kateri živijo.

Incidenti, ki so mi o njih moji spoštovani gospodje senatorji postavili vprašanje, nima jo ničesar dramatičnega na sebi. Le zlohotni kampanji je pripisati, da jih je predstavila kot sistematično zasnovano akcijo mržnje in izzivanja nasproti Italiji.

Incident v Krku

Je bil navaden kavarniški pretep z vinom razgretih naših in italijanskih mladeničev, ki so se med sabo potolkli v noči od 25. na 26. avgusta t. l. Pri odhodu iz kavarne je bil v pretepu na italijanski strani ranjen Karlo Lužina, od Jugoslovenov pa Josip Bogišić. Se iste noči so Lužina prepeljali na Sušak, odto pa v bolnico na Reki, kjer so ga zdravili do 8. novembra t. l. Tega dne je Lužina zapustil bolnico popolnoma ozdravljen, vrnil se na Krk in se posvetil ojemu prejšnjemu poklicu.

Kraljevska vlada je bila obveščena o tem pretepu na Krku, ki je razburil duhove tako italijanskih mladinskih organizacij kakor naših. Poslala je vrhovnega inspektorja notranjega ministrstva, da ugotovi, kaj se je dogodilo in da da lokalnim oblastvom najstrožja navodila glede ohranitve reda in mira. O ugotovitvah te preiskave, ki so jo oblasti vodile na Krku glede tega pretepa kakor tudi o incidentih ob odhodu in povratku optantske mladine na počitnice v fašistična taborišča v Italijo, je bilo predloženo tukajšnjemu predstavniku kraljevine Italije izčrno poročilo. Nihče tedaj ni mislil, da bo ta lokalna zadevica postala povod za takšno kampanjo proti naši državi.

Karlo Lužina je po nogometni tekmi s svojimi italijanskimi tovariši in zaradi sodelovanja pri neki igri 4. t. m. iznenada obolel in 5. decembra t. l. umrl. Takoj po njegovi smrti je zahteval italijanski konzularni zastopnik obdukcijo trupla pokojnega Lužine, kmalu pa je to zahteval prekal. O tem je italijanski poslanik v Beogradu obvestil ministra zunanjih zadev. Navzlic temu pa je kraljevska oblast po nalogu pre-

iskovalnega sodnika v Šibeniku odredila obdukcijo trupla pokojnega Lužine. Obdukcijo so opravili zdravniški specialisti, določeni od sodišča, in sicer gg. dr. Brevet, zdravnik na Krku, dr. Mažuran, banki svetnik v Aleksandro-rem in dr. Stanić, sreski sanitetni referent, ki so ugotovili, da se je pokojni- mu Lužini odtrgala kila na levi strani. Rana je nastala pri nogometni tekmi. Zdravniki so dalje ugotovili, da so bile rane dobljene pri gori omenjenem pretepu popolnoma ozdravljene in da zato smrt Lužine ni s temi ranami v nobeni zvezi.

Zategadelj ni bilo povoda za kakršenkoli diplomatski protest s strani italijanskega zastopnika. Kakor vidite, gospodje senatorji, smrt tega mladeniča ni v nobeni zvezi z ranami, dobljenimi v pretepu med 25. in 26. avgustom t. l. Pa tudi za pretep ne zadene krajevni oblastev na Krku nobena krivda. Navzlic temu na je bil ta žalostni dogodek povod, da so v italijanskem senatu govorili o uboju na Krku in o preganjanju italijanskih državljanzov na Krku.

Incident z beneškim levom v Trogiru

se je pripetil v noči od 1. na 2. decembra t. l. Takrat so neznanci, ki jih oblasti zasledujejo, poškodovali relief na vratih neke hiše; oblasti so kasneje relief snele in ga spravile v mestnem muzeju. To nasilje je treba odkrito obsoditi in iskreno obžalovati. Z njim pa se niso ne moralno ne materialno kršili interesi kraljevine Italije, da bi bilo povoda za kakršen koli diplomatski protest. Zaliha je kvečjemu naša država in čuvstva našega naroda, ki s pieteto čuva vse tuje spomine širom naše domovine, ne samo tiste, ki so postavljene v veličino in sijaj stare slave, nego tudi one, ki spominjajo na oblast tujcev, zakaj v njih je pobuda za budno čuvanje in obrambo naših velikih sodobnih nacionalnih pridobitev.

Tudi ta osamljeni primer so na drugi strani Jadrana predstavili kot sistematično rušenje beneških spomenikov, ki so velike vrednosti za italijanski narod.

Gospodje senatorji! Zdaj vidite v pravi luči, kakšni so ti dogodki, ki so služili za povod in organiziranje te čudne revolte širom Italije proti kraljevini Jugoslaviji in našemu narodu. Kraljevska vlada mora pri tej priliki globoko obžalovati, da je prišlo v Italijanskem senatu do tako nesmotrenih in težkih besed, ki morajo ostati osamljene v mednarodnih odnosih. Dostojanstvo našega naroda ne dopušča, da bi se s tega mesta spuščali v kakršno koli polemiko o tem. V teh časih, ko se — res samo na papirju — tako lahko razmeščajo narodi in dele države, moramo ohraniti hladno kri, mirne živce in čuječe oko. To je v skladu z močjo našega naroda in z njegovo pripravljenostjo, da se vsega žrtvuje za svobodo in za ohranitev jugoslovenskih nacionalnih pridobitev. Mi smo zmerom pripravljeni na sporazum in smo zmerom

dokazovali voljo za razvoj najboljših sosedstvenih odnosajev. Kraljevina Jugoslavija odločno in lojalno želi biti ena izmed branilcev mira, za katerega je trpela in trpi še zdaj žrtve in se toliko trudi zanj.

Toda, da se razumemo: Ta njena politika miru ni politika sklonjene glave, ne prekršanih rok za obvarovanje največjih narodnih interesov. Iskrena in

odločna mirovna politika kraljevine Jugoslavije je globoko pojmovana politika njenega lastnega napredka in mirnega mednarodnega sodelovanja.

Senatorji so zunanje ministra že med govorom prekinjali s ploskanjem in pritrievanjem, ob zaključku pa je vsa zbornica z galerijami vred odmevala burnega, dolgočasnega odobravanja.

Dve plati italijanske civilizacije

Iz govorov senatorjev Banjanina in Mičića

Ko so se poleg dolgočasnih ovacij po govoru ministra Jevtića, je povzel besedo senator g. Banjanin. Izjavil je med drugim: Zdi se mi potrebno, da pojasnim motive, ki so privedli interpelante do njihovih vprašanj v senatu. Ugotoviti moram, da ti motivi niso bili le naši, marveč da jih z nami delijo vsi Jugoslovenci (Buren aplavz). Z nami obžalujemo vsi dobri Jugoslovenci v vsej naši širni domovini žalitve našega človeškega in narodnega dostojanstva, brezobzirno izpodkopavanje časti, ugleda in nezavisnosti naše države.

Protijugoslovenske demonstracije po vsej Italiji so hotele vznemiriti evropsko javnost ter jo prepričati o naši krivdi. K sreči pa je dosegel ta maneuver, kakor pričajo glasovi evropskega tiska, le nezaten uspeh. Prav tako bo zaman težnja, da se pri takih vprašanjih ločijo duhovi Hrvatov in Srbov. Ta težnja nas spominja na metode one politike, ki jo že zdavna poznamo. V času vojne se je prav tako politika laskala Srbiji in njenemu heroizmu ter Srbom svetlovala, naj ne večje svoje usode z usodo Hrvatov. Danes hoče ista politika oddvojiti Hrvate od Srbov in rušiti nacionalno edinstvo. Toda na tako težnjo in takšne poskuse moramo odgovoriti samo z besedami naše narodne pesmi: „Jeste morda, gospodo latinska“ (Navdušen aplavz.)

Vsi Jugoslovenci enako iskreno želijo dobrih sosednih odnosajev z Italijo. Toda to se more zgraditi edino na osnovi medsebojnega spoštovanja svobode in nezavisnosti. V Rimu so poudarili antitezo med civilizacijo Rima in Benetk ter vandalstvom Jugoslavije! Tudi mi Jugoslovenci se divimo razkolni latinske kulture, kulture starega renesančnega Rima. Sprito tega smo celo pripravljali pozabiti na mučne strani te civilizacije, ki so jo v starem Rimu predstavljali razni Neroni in Caligule, v renesančnem Borgie in slinčni moralni stvor. Mi hočemo sprejemati vse plodove civilizacije od koderkoli prihaja, pa čeprav iz Italije. Toda mi jih hočemo sprejemati s svobodno voljo, a ne maramo, da bi nam

jih kdo vsiljeval in še manj, da bi kdo pre-
vezmal pri nas varušstvo nal njimi.

Ko nam toliko govorijo o italijanski civilizaciji, pa moramo naglasiti, da imamo pri nas poleg beneških levov tudi druge spomine na to civilizacijo. O njej pričajo gole stene in puste ravnine naše obale, na kateri so Benecani upustili in uničili vse naše gozdove. Ostal je v naših dušah tegoben spomin na nebroj neznanih mučnikov, ki so kot okovani galeoti prevažali po morjih beneške galere. Spomin na one Benetke, ki so naša tla žigosale z žigom svojega vladstva. In prav tako moramo naglasiti tudi novo lice te civilizacije s civilizacijo peklenških strojev in bomb, ki jih pošiljajo v našo državo, da ž njimi ubijajo naše žene in našo dečo. To je dalje civilizacija, ki je požgala narodne domove in šolske zgradbe, zgrajene s krvavimi žulji in mukami samega ljudstva, požigalce pa poslavila na visoka mesta. Dogodki v Trogiru in izviršljeni incidenti na Krku so le neznatno zrno peska napram Himalaji trpljenja in muk jugoslovenskih bratov pod oblastjo te civilizacije.

Govor senatorja Banjanina je bil sprejet z vihranim odobravanjem. Za njim je

Senator dr. Mića Mičić

v prav tako lepem patriotičnem govoru naglasil, da si Jugoslavija kljub vsemu praganju želi miru in resnega dela. Osi-
glasi je krivice, ki jih je prizadela fašistična Italija velikemu delu našega naroda. Nesmiselno bi bilo dokazovati, da se ta velika krivica ne da primerjati z ravnanjem s peščico Italijanov v naši državi. Naši sorjaki v Italiji bi bili ned vse zadovoljni, če bi se jim godilo le po tako dobro kakor se Italijanom na naši zemlji.

Ob zaključku se je govornik zahvalil ministru g. Bogoljubu Jevtiću za njegov energični odgovor na interpelacijo.

Ves senat in vse tribune so priredile tudi senatorju Mičiću vihrane aplavze. Sledil je kratek premor, nakar je senat prešel na dnevni red.

Sena odobril naknadne kredite

Minister Pucelj o javnih delih za omiljenje brezposelnosti — Vloga uradniškega rodbinskega penzijskega fonda

Beograd, 21. decembra. p. Po končani razpravi o protijugoslovenskih demonstracijah v Italiji je senat prešel na dnevni red, t. j. na poročilo finančnega odbora glede zakonskega predloga o naknadnih in izrednih kreditih.

Poročevalec finančnega odbora senator Daka Popović je prečital krajše poročilo odbora, v katerem prosi, naj sprejme ta zakonski predlog, kakor je bil izglasovan od Narodne skupščine, ker so ti krediti namenjeni predvsem za socialnopolitične namene in za našo prosveto.

Minister za socialno politiko g. Ivan Pucelj je izjavil, da mora povzeti besedo, ker se ti krediti po večini zahtevajo za njegov resort. V svojem govoru je govoril o bedi in pomanjkanju v skoraj vseh naših banovinah. Treba je, da se da nujna pomoč onim, ki so je najbolj potrebni, starcem, stankam, invalidom itd. V to svrhu je predvidenih pet milijonov dinarjev. Drugih 10 milijonov je potrebnih za brezposelne delavce. Ta vsota se ne bo razdeljevala kot pomoč, temveč se bo dala na razpolago preko banovin, da se bodo zaposlili delavci, ali pa se bo dala kot pomoč za prehrano. Največja vsota 35 milijonov je določena za javna dela, za katera se pripravljajo v posameznih banovinah sistematični načrti za vsak srez; 1.200.000 dinarjev je določenih za nakazila za prevoz živil.

Senator Miloje Jovanović je izrazil nezadovoljstvo, ker se tako važne stvari rešujejo tako naglo. Prosil je prosvetnega ministra, naj posveti vso pažnjo prosvetni politiki. Istotako je proti onj določbi, ki pooblašča finančnega ministra, da sme nekatere povečane kredite kriti iz uradniškega penzijskega fonda. Senator Jovanović je mnenja, da bi se smelo dati ministru posojilo iz tega fonda s 5 odstotni mi obresti.

Senatorju Jovanoviću je odgovoril v imenu vlade minister dr. Albert Kramer,

ki je dejal med drugim: Senator Jovanović je navedel prvi odstavek člena 5, ki pooblašča finančnega ministra, da s pomočjo kreditov, odobrenih v proračunu, izplača penzije začasnemu iz uradniškega penzijskega fonda, ki je predviden v členu 145. uradniškega zakona. Izjavil je, da pomeni to pooblastilo neupravičen napad na uradniški penzijski fond. Potrdil sem se že v finančnem odboru senata, da to pojasnim. Uradniški penzijski fond je bil ustanovljen z uradniškim zakonom iz leta 1931. Naravno je, da ta uradniški fond ni mogel takoj po svoji ustanovitvi prevzeti funkcij, ki so mu določene, pa je zaradi tega v členu 145. uradniškega zakona bila pooblašča vlada odnoso država, da za gotovo število let, in sicer za osem let, prevzame njegove funkcije. Država mora torej še do leta 1939. izplačevati penzije in vršiti funkcije, ki so sicer odrejane uradniškemu penzijskemu fondu. V to svrhu je člen 145. potoblastil finančnega ministra, da vsako leto zadrži od dohodkov uradniškega fonda gotovost odstotek, in sicer prvo leto 80 odstotkov, vsako nadaljnje leto pa 10 odstotkov manj in to do leta 1939. Z ozirom na to so po čl. 145. uradniškega zakona t. dohodki na razpolago finančnemu ministru kot nekako delno nadomestilo za izdatke, ki jih ima državna blagajna zaradi izplačila pokojnin. To ne pomeni ničesar drugega, nego formalno pooblastilo, da more finančni minister te za držane vsote ter vsakoletni odstotek uporabiti za izplačevanje pokojnin. To ne pomeni nobene škode in nobene krivice uradniškemu fondu, nego samo čisto formalno pooblastilo, da more minister te vsote, ki mu po zakonu že pripadajo, zahtevati za izplačilo uradniških pokojnin.

Zakonski načrt o naknadnih in izrednih kreditih je bil nato v generalni debati sprejet z 38 proti 2 glasovoma, v specialni debati s 34 proti 2 glasovoma.

Prihodnja seja je bila popoldne z dnevnim redom: trije zakonski predlogi odnosa za prošnje in pritožbe, ki jih je Narodna skupščina že sprejela.

Senat se bo nato odgodil za čas preko božičnih praznikov.

Angleška letala nad Himalajo

London, 21. decembra AA. Angleška vojaška letala so te dni preletela Himalajo. Skorovse več sto milj daleč. Letala so dosegla višino 5040 m in so na poti preletela Mount Rakaposhi, visok 7787.64 m.

Oglase za božično „Jutro“

sprejemamo še danes in jutri do 12. ure. Le nujne primere bomo mogli sprejeti do 5. ure popoldne.

„JUTRO“

Po beograjski konferenci

Zunanji ministri maloantantnih držav so se razšli, konferenca je zaključena, njeni tudi za javnost namenjeni sklepi so objavljeni.

Zunanji ministri Male antante štedijo z izjavami domala vselej, kadar se se-stanejo na svoje redne ali izredne se-stanke. Brez dvoma je to v zvezi s pri-rodo maloantantne zveze, ki ni koalici-ja držav, sklenjena v neke avanturistič-ne namene, ki se imajo prav sedaj zapo-četi. Mala antanta je marveč zveza traj-nega pomena, ki se ne bo izčrpala vse-dotlej, dokler bodo okrog nas še činite-lji, ki bi radi politični svet srednje Ev-rope obrnili nazaj na stanje izpred leta 1918. Taka zveza ne prinaša ničesar senzacionalnega, marveč solidno drži za-vzete pozicije, drži jih vztrajno in zve-sto, pa odločno. Kdor ima take name-ne, mu ni treba, da bi se oglašal z ve-likimi besedami, kakaj njegova eksisten-ca sama pomeni največ, je najgovor-nejši činitelj sama po sebi.

To pot pa so sklepi maloantantne kon-ference vendarle prinesli nekaj, skoro se more reči senzacionalnega. Ustanovi se stalen svet zveze s tajniškim apar-atom, in sicer v Ženevi, središču sodob-ne mednarodne politike. Ne more biti dvoma, da se je s tem Mala antanta še bolj utrdila; razen tega pa se prav do-bro razvidi, da se v mednarodni politiki, ki se naslanja na Društvo narodov, ure-jajo važne stvari, za katere mora biti Mala antanta pripravljena v največji meri in ki je ne smejo presenetiti niti v načelni niti v tehnični strani. S tem je gotovo poudarjena resnost sodobnih prečih problemov, bodisi gospodarskih ali razorožitvenih ali katerikoli drugih, iz zelo obilnega repertoarja ženevskih dnevnih redov. Mala antanta pa kaže hkrati trdno voljo, da se hoče uveljaviti

kot močan in enakovreden faktor.

Ta močni korak naprej je v popolnem nasprotju z vsem onim, kar se je tako dolgo napoveduje neugodnega o Mali antanti. Ni nam treba ponavljati tega, dovolj je znano in dovolj prozorno pro-sveja želje skozi zlovesne napovedi. Do-ločno pa se kaže in po zadnjih sklepih še prav posebno, da se skupnost maloan-tantnih držav naravnost vsiljuje od raz-voja samega, od poteka stvari v sleher-nem področju. Revizionistične težnje so opasne vsem članicam in povsem enak-meri in ob tem dejstvu se razbijejo vse intrige, ki bi radi posamezne članice od-tujile trojici. In v neposredni zvezi s tem je razorožitveni problem. Mala an-tanta pozna prav dobro opasnosti, ki se skrivajo za težnjami njenih sosedov, stremeljih po obnovi oborožitve. In vsa-ka posamezna članica male trojne zve-ze ve in čuti na sebi prav isto opasno-sti in mora na enak način budno pazi-ti, da se iz mirovnega prizadevanja ne izloči nekaj ravno obratnega, ojačanje vojne nevarnosti in kar je hudega s tem v zvezi. Permanentna eksekutiva Male antante, če smemo uporabiti ta termin, prihaja gotovo v pravem času in bo ime-la bržkone že v kratkem obilo prilike, da se praktično obnese.

Že nekaj let sem moremo opazovati, da se mednarodni položaj vedno bolj komplicira, da se napetosti poostrejuje in da se netivo kopiči čim dalje bolj, ne da bi se mogla videti znamenja, obeta-joča pričetek ugodnejšega razvoja. V taki situaciji je Mala antanta ena glavnih trdnjav, ki držijo obstoječe stanje ter se z vso močjo in odločno voljo pro-tivijo vsemu, kar bi hotelo rušiti. Z za-dovoljstvom moremo reči, da je zadnja konferenca Male antante to trdnjavo še izdatno ojačila.

Naše nove davščine

Kakor je bilo pričakovati, je Narodna skupščina deloma omilila one doležbe za-konskega načrta o naknadni hin izrednih kreditih, ki se dtejo novih davkov. Spre-menila je tudi doležbo glede maksimiranja obsežne trošarine na vino, tako da se troš-arina lahko maksimira le na 1 Din za vs-ake obline in na 1.50 Din za mestne obli-ne. Vendar pa so ostale mnoge nove obre-menitve.

Vsako povišanje javnih davstev je ne-prijetna in delaktna stvar. Zlasti v času gospodarskih težkoč in padajočih dohod-kov se novi ali povišani davki hudo obte-žijo. Zato je finančni odbor iz zakona črtal predvsem doležbo glede povišanja takse na vlog (od 5 na 7.50 Din) in takse na re-šitve in odloke (od 20 na 25 Din). Poviša-nje teh taksi bi zadelo najsišnje kroge na-šega prebivalstva, saj prihajata baš ti dve vrsti taksi najpogostejše v poštev, kadar imamo opraviti z oblastmi. Ostale takse, ki se niso povišale, kakor je predlagano v zakonskem načrtu, pa se nanašajo na glavem na carinski poslovanje.

Drugi važni davek po tem predlogu, namreč izredni prispevek za javna dela, prehrano, proizvodnjo in za zaposlenje de-lavcev, je v glavnem ostal neizmenjen. Finančni odbor Narodne skupščine je ne-liko spremenil lestvico prispevka, ki se ima pobirati od skupne vsote zadolžitve po ne-posrednih državnih davkih z izjemo po-slovnega davka. Ta izredni prispevek pa ima le začasnou veljavo in se naj pobere le v davčnem letu 1933. Kako se bo v praksi odmerjal, še ni docela jasno, tudi je težko presoditi, kakšen bo njegov finančni efekt. Način pobiranja prispevka od skupne vsote zadolžitve po neposrednih davkih je po dosedanjih praksi razumeti tako, da se bo vzela vsota zadolžitve po osnovnem dav-ku brez dopolnilnega davka, seveda pa bo tvorila podlago skupna vsota osnovnega davka vseh davčnih vrst.

Cetudi je ta novi davek mišljen le za eno davčno leto, vendar bi bilo umestno, če bi predvidevali kakše olajšave vsaj za delavce in malega človeka sploh. Usluž-benski davek, ki ga plačujejo delavci in nameščenci, je v našem davčnem sistemu mišljen tako, da se nanj le izjemoma po-brija doklade V zakonu je izrecno dolo-čeno, da se na uslužbenski davek ne pla-čajo do dohodkov 4000 Din mesečno no-bene doklade. Če pri kalkulaciji pa se je po-kazalo, da je pobiranje posebne davčine na podlagi plačane uslužbenskega davka za delavce in nameščence nepravilno saj morajo delavci in nameščenci tak poseben davek plačati od skupne vsote plačanega davka (ker se uslužbenski davek ne deli na osnovni in dopolnilni davek), dočim morajo obvezanci po ostalih davčnih vr-stah plačati tak davek le na podlagi osov-nega davka. Enak ugovor bi veljal tudi gle-de novega izrednega prispevka, zato bi bilo prav če bi se tu uveljavila prostost vsaj za nižje davčne stopnje.

Največ pomislekov pa se nam vsiljuje glede povišanja priznane zgradarine od novih zgradb. Za v finančnem odboru sta temu povišanju energično ugovarjala nar-potnega gg Petrovar in Krejčí, pravilno utemeljujoč svoj odpor s tem, da bo to zvišanje znatno omejilo gradbeno delav-nost, s tem izzvalo povečanje brezposel-nosti in obenem oviralo rešitev stanovanj-skega vprašanja.

Za hiše ki že uživajo davčno prostost ali se že gradijo že zaradi principa, ne gre povečavati priznane zgradarine, ker se s tem prevzrejo vse kalkulacije, ne glede na to, da gre pri hišah, ki davčno prostost že uživajo, za kršenje pridobljenih pravic. Upoštevati pa je treba vrh tega, da bre-menijo večino novih hiš znatne hipoteke in da so bili gradbeni stroški za mnoge hiše ki so bile zgrajene v inflacijski dobi ali prvi dobi po stabilizaciji dinarja znato-nejši kakor so danes. Časi, ko so nove

hiše donosale 10 in še več odstotkov ži-stega donosa, so menda tudi pri kraju, kakaj najemnine že padajo in bodo še bolj padle. Če pa imajo nekateri lastniki dva-ka prostih hiš še danes prekomerne do-hodke, tedaj moramo stremeti za tem, da jih prisilimo k temu, da radikalno zniž-a najemnine, ne pa da to potrebno zni-žanje najemnin oviramo s povišanjem davka.

Cetprav formalno ne more biti pomisle-kov glede skrajšanja davčnih olajšav za no-ve hiše, vendar bi bilo treba to vpraša-nje temeljito pretehtati, ker v bodoče se lahko nepremišljeni koraki hudo maščuje-jo. Vse države stremijo danes za tem, da z najrazličnejšimi sredstvi podpirajo in-vesticijsko delavnost, kakaj največ brezpo-selnosti povzroča v času gospodarske de-presije zastoj investicij. Med investicija-mi pa igra gotovo najvažnejšo vlogo gra-dbeno delavnost. Pa tudi, če bi se postavili na drugi vidik, da nam se okrnejo lastnost-novih hiš pridobljene davčne ugodnosti, je današnja doba za tako preureditev naj-ugodnejša. Pospeševanje gradbene delav-nosti ni priporočljivo samo zaradi tega, ker omogoča večjo zaposlenost, temveč tu-di zaradi tega, ker je za prilagoditev sta-novanjskih najemnin skrajnim dohodkom prebivalstva in padcu splošnega nivoja cen nujno potrebno, da se številno raz-po-ložljivih stanovanj še bolj poveča.

Za diferenciacijo povišane zgradarine (za hiše zgrajene do konca 1931 se naj zgradarina poveča od 3 na 6, za letos zgra-jene hiše pa od 3 na 12 odst. kosmate na-jemnine) ni pravega razloga. Čeprav so motivi, ki so gradbene gospodarje privle-li do tega, da so se leto odločili za gra-dnjo, zelo različni in deloma morda tudi res taki, da jih ne moremo pohvaliti, ven-dar so vsi ti gradbeni gospodarji deansko s svojim delovanjem mnogo pripomogli, da kriza ni zavzela še večjega obsega. To razlikovanje glede obsega ohranitve dav-čn olajšav pa morajo prizadeti smatrati kot nekako nezaluzeno zapostavljanje.

Končno naj se dotaknemo še zadnje spre-membe, ki se tiče lastnikov novih hiš. Kot nekako protikoncesijo za povečanje zgra-darine priznava zakonski načrt sedaj tudi lastnikom novih hiš, da ne plačajo zgra-darine, če stanovanj nimajo oddanih. To je po našem mnenju pogrešno. V interesu po-spešanja splošne tendence nazadovanja najemnin in omiljenja stanovanjske krize bi bilo potrebno baš nasprotno. Za stare in nove hiše bi morali določiti nadaljnje plačevanje zgradarine tudi za prazna stano-vanja vsaj za pol let po izselitvi prejšnje stranke, ker bi tak ukrep znatno pripomogel k ozdravljenju sedanjih nezdruživih stano-vanjskih razmer, ko vidimo v velikih me-stih na stotine praznih stanovanj, dočim so zopet mnogi istočasno brez prave strehe.

Zobni kamen Vam lahko odstrani sa-mo Vaš zobozdravnik, toda nastanek iste-ga preprečite z redno uporabo Chlorodont zobne paste. Tuba Din 8.-

Odhod Tituleske iz Beograda

Beograd, 21. dec. p. Rumunski minister zunanjih poslov Titulescu je imel danes ves dan živahne obiske. Ob 11. dopoldne je bil sprejet v avdiciji pri Nj. Vel. kraljici Mariji, opoldne mu je priredil zunanji minister dr. Jevtić obed v Yokev-klubu. Zvečer ga je sprejel predsednik vlade dr. Srđić, na-ker se je ob 8.30 zvečer odpravil v Bu-ka-rešto.

Prehrana pasivnih krajev

Beograd, 21. dec. p. Pod predsedstvom ministra za socialno politiko Iva Puclja se je danes vršila konferenca o razdelitvi do-voljenih kreditov za pasivne kraje. Iz dravs-ke banovine so prisostvovali konferenci narodni poslanci dr. Rape, Mravlje in Ko-man. Sklepe konference mora odobriti še ministrski svet.

Premisli

pa boš priznal, da je FOTO-APARAT nedvomno najbolj priporočljivo darilo. Družini ohrani podobe srečnih in vese-lih spominov. Zato imej vsaka družina svojega fotoaparatja.

Ceneni do luksuznih fotoaparatorov nudi največja izbira pri

foto - drogeriji

A. Kanc v Židovski ul.

Za dame pa nudi najodličnejše francoske parfume, kolinske vode itd.

Prilidite izbrati!

15310

Strogi ukrepi proti zakotni trgovini z devizami

Navzlic deviznim predpisom, ki omeju-jejo trgovanje z devizami in valutami sa-mo na kontroirane pooblaščenice denarne zavode, se pri nas vrši skoro neprikrito zakotna trgovina z devizami in valutami. V članku »Črna borza« (7 t. m.) ponovno pozorila na ta pojav, ki na samo v nasprotju z deviznimi predpisi temveč povzroča tudi veliko škodo vsemu našemu gospodarstvu, kakaj tuja plačilna sredstva, ki se trpujejo na trgu borzi, se pretežno porabljajo za plačila v inozemstvu, ki ni so dovoljena (za iznos kapitala) ali pa za tesaviranje. Ker pa imajo naši devizi-ni predpisi predvsem namen, da rezervi-raj se pretekače devize in valute za legalne potrebe plačil v inozemstvu, zato je nastala nujna potreba, da se ta zakot-na trgovina najstrožje zasleduje.

Da bi se tako nedovoljeno zakotno tr-go-vanje z devizami in valutami docela iz-trebilo in onemogočilo, je finančni mi-nister z odlokom od 10 t. m. izdal stroge doležbe glede kršenja deviznih predpisov. »Službene Novine« od 20. t. m. objavljajo novelo k pravilniku o reguliranju pro-meta z devizami in valutami, ki določa: Vsako poslovanje z devizami in valutami, z domačim denarjem (v zlatu) in vrod-notami, ki je v nasprotju z deviznim pre-pisnikom in z ostalimi dopolnilnimi odo-likami, ter posredno vpivalo na vrednost do-larja, se kaznuje z denarno kaznijo. (Za-kon o kazenskih sankcijah zaradi deviznih prestopkov dovoljuje kazni do 300.000 di-narjev.) Isto velja za poizkus ali za pri-pravljanje takih dejanj. Višino denarne kazni določijo po svobodni oceni finančni minister.

Vrednote, ki so predmet teh prepoveda-nih poslov, se imajo odvzeti in čuvati v depozitu pri davčnih upravah do končnega postopanja. Iz teh depozitov se izplačujejo prvenstveno denarne kazni, ki bodo do-litni osebi odmerjene. V primeru, da se ne ugotovijo krivice, se odvzete vrednote konfiscirajo v korist državne blagane.

Preiskave po vseh teh dejanjih se vršijo preko organov finančnega ministertva in drugih oseb, pooblaščenih od ministertva, da pregledajo blagajne, knjige, korespon-dence in ostale listine. O vsem tem kakor tudi o zaslišenju odgovornih oseb se ima sestaviti zapisnik, ki tvori poleg refera-a oddelka za drž računovodstvo osnovo za kaznovanje. Osebam, ki s svojim delom pripomorejo, da se krivice kaznujejo bo od plačane kazni dodeljena denarna nagra-da, katere višino bo odredil finančni mi-nister v vsakem posrednem primeru po svobodni oceni, čim postane izvršilen.

Konec izrednih sodišč v Nemčiji

Berlin, 21. decembra AA. Ker je uredba vlade o ukinitvi izrednih sodišč že izšla v uradnem listu, prenehajo z današnjim dnevom delovati vsa izredna sodišča v Nemčiji.

Listi prinašajo komentarje o amnestijskem zakonu in cenijo, da bo amnestije deležnih okoli 15.000 oseb. Jetnike bodo po vsej ver-jetnosti začeli izpuščati že jutri.

Državni svet je zavrnil komunistični pred-log glede takojšnjega sklicanja nemškega parlamenta. Zato se parlament ne bo sestel pred božičem.

Osem milijonov brezposel-nih v Nemčiji

Berlin, 21. dec. g. Po uradnih obvestilih računajo, da bo število brezposelnih v prvi polovici decembra naraslo v nadaljnjih 200 do 250.000 oseb, tako da bo celotno število brezposelnih — po uradnih statistikah zna-šalo nekako 5.600.000 oseb. Razen tega je treba pristeti še približno 2.500.000 ljudi ta-kozvanih negotovih brezposelnih, ki jih iz-kažejo splošna delavska organizacija, tako da je v Nemčiji trenutno dejanska okoli 8 milijonov ljudi brez posla.

Silvestrovanje ILIRIJANOV

in njihovih prijateljev se bo vršilo letos v kavarni Evropi.

Godba, ples in druge atrakcije.

Okrog vojnih dolgov

Hooverova nova poslanica kongresa o vprašanju vojnih dolgov in Rooseveltovo stališče

London, 21. decembra AA. Po vseh iz Washingtona je Roosevelt poveril Youn-gu in Baruchu nalogo, da proučita vpraša-nje vojnih dolgov. Domneva se, da je Roosevelt odločen, ker najbolj upoštevati evropske interese. Po drugi strani se na-glašja, da ima Roosevelt svoj načrt o voj-nih dolgovih, ki ga bo izvedla njegova uprava, ko prevzame predsedništvo.

Washington, 21. decembra AA. Politič-ni krogi priznavajo, da pomeni Hooverova poslanica ameriškomu parlamentu o voj-nih dolgovih očitveni poizkus predsednika Zedinjenih držav, da bi se približal stali-šču Francije in ji omogočil uspešna poga-janja o vojnih dolgovih. Hoover namreč predlaga v tej spomenici, naj bi se usta-novil odbor z nalogo, da po eni strani prouči vprašanja svetovne gospodarske konference, na drugi strani pa razpravlja o reviziji vojnih dolgov.

Hooverovo noto so ugodno sprejeli tudi v New Yorku. Senator Borah, predsednik senatorskega odbora za zunanje zadeve je izjavil poročevalcu londonskega lista »Morn-ing Post«, da bo zastopal stališče franco-ske vlade o vojnih dolgovih.

Hooverov predlog o ustanovitvi posebne-ga odbora za pripravo svetovne gospodars-ke konference in za ponovno proučitev vojnih dolgov bo izročil posebnemu odbo-ru, ki pa se sestane šele januarja meseca. Predsednik odbora Collier je danes izjavil, da bo odbor sprejel Hooverov predlog ugodno.

Slab vtis v Angliji

London, 21. decembra. AA. Hooverova spomenica je zapustila v Londonu slab vtis. Zlasti zamerjajo angleški vladni krogi Hooveru, da je v svoji spomenici še iz-

rečno podčrtal, da v črtanju vojnih dol-gov ne more biti govora. Vse kaže, da se bodo uradne pogajanja o ureditvi vojnih dolgov začela šele marca meseca po Roo-seveltovem nastopu.

V svojih komentarjih o Hooverovi posla-nici pa obenem londonsko časopisje pri-znava, da je ta spomenica mnogo bolj re-alistična napram vprašanju dolgov kakor pa so bile dosedanje Hooverove izjave. Po-zdravljajo Hooverov predlog o ustanovitvi odbora, ki bo proučil vprašanje preureditve vojnih dolgov in skuša dognati, kakšne naj bi bile trgovinske protiusluge s strani dolžniških držav. Vsi listi pa tudi so-glašajo v tem, da bosta umela odločilno besedo v vseh teh vprašanjih šele Hoov-rov naslednik in bodoči kongres. Sedaj je vsakogar zelo domoljubno, da b. Roose-velt pred marcem poveljeval v ta vprašanja in hotel sodelovati s Hooverom.

Neugoden odmev v Franciji

Pariz, 21. decembra AA. Časopisje je sprejelo Hooverovo poslanico ameriškomu kongresu z velikim neugodovanjem ter kri-tizirajo zlasti Hooverovo ločitev držav, ki so plačale, od onih, ki decembrskega obro-ka niso plačale. Prev tako zavračajo kon-cesije, ki bi bile po Hooverovem mnenju potrebne na gospodarskem in trgovinskem polju s strani dolžniških držav napravn Ameriki. Listi poudarjajo tudi, da se Ze-dinjene države nepejstano očitele Evropi, da se oborožuje in da razmešava denar za vojsko, dočim izdaja Amerika mnogo več-je zneske, ne da bi bila pri tem od kogar-koli ogrožena. Posledice Hooverove spome-nice se kažejo tudi na pariškem denarnem trgu.

ME LA
PLETENINE
ZA GOSPODE: TYRŠEVA C.9
ZA DAME: TYRŠEVA C.20

Napredovanje rezervnih oficirjev

Beograd, 21. decembra. p. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za vojsko in mornarico podpisal obširnejši ukaz o napredovanju rezervnih oficirjev. Med drugimi so napre-do-vali v čin rezervnega kapetana II. razreda: V pehoti Anton Vindišer, pri konjici Leon Hofman, in inženjerski stroki Otmar Vajn-hatnel, v zrakoplovstvu Ferdo Smuc. Za re-zervna nižja vojaška uradnika III. razreda ekonomske stroke sta napredovala Janko Črnut in France Jeglič. Za rezervne kapta-ne I. razreda v pehoti: Joža Černe, Miroslav Kolarik, Anton Mejač, Peter Čestnik, Janko Drnovsek, Maks Kovačič, Bogomir Mesojedec, Peter Jereb, Ivan Kavez, Vekoslav Go-dec, Alojz Kavšek, Oskar Silih, Valentin Bi-dovec, Ciril Ponikvar, dr. Jože Hubad, Fran Česarek, Jože Plavec, Gojko Leskovec, Lof-ze Hercog, Jože Klemenčič, Dobromir Fran, Ljudevit Benko, Joža Stajner, Joža Senik, Ljudevit Gabre, Stanko Stergar, v inženjerski stroki: Anton Hofman, Ljudevit Kovačič, Drago Rogoršek, v intendantski stroki: Albin Ja-godič, Ljudevit Kuralt, ter v apotekarski stro-ki: Ivan Kristan in dr. Zvonko Zemljik. Za rezervne kapetane II. razreda v pehoti: Marjan Valda, Albert Zerjav, Danilo Del-kin, Adolf Dekosta, Henrik Zdesar, Vladi-mir Korbar, Stanko Pavlič, Konrad Tovor-nik, Joža Furman, Niko Fuks, v artiljeriji: Zdenko Punis, Fran Zerjak, v inženjerski stroki: Stanislav Planinšek, Ernest Miklič, Ladislav Makurati, v zrakoplovstvu: Joža Sabljak, Joža Kuhar. — Za rezervne nižje vojaške uradnike III. razreda v ekonomski stroki: Fran Klemenč, Milan Kavčič, Ljode Papis, v inženjersko-tehniški stroki Vladi-mir Rovšek. V čin rezervnega kapetana I. razreda so napredovali v pehoti: Mirko Bi-tenc, Ernest Udovalič, Adolf Sedar, Vladimir Kramaršič, Emil Aljančič, Anton Černe, Fer-do Žužek, Ljudevit Peške, Leopold Grudin, Milan Čestnik, Fran Jazbinšek, Ivo Jančič, Fran Bartol, Ivan Trstenjak, Ivan Vrečko, Zlatko Rainer, v sanitetski stroki dr. Anton Grebenc. V čin rezervnega poročnika so na-predovali podporočniki: v pehoti: Ivan Lov-renčič ter Fran Novak, V čin rezervnega ma-jorja je napredoval kapetan I. razreda v pehoti dr. Rafael Dolinšek. V čin rezervne-ga poročnika v pehoti: Peter Bošnjak in Ivan Bitenc. Za rezervnega nižjega vojaške-ga uradnika III. klase v ekonomski stroki so napredovali: Držomir Božič, Anton Smolčić, Joža Lever, ter v inženjersko-teh-nički stroki Leopold Ebenšpanzer. V čin rezervnega kapetana I. klase so napredovali: Vekoslav Baumann, Milenko Hramost, Al-fred Junko, Anton Tavčar, Anton Trnalo, Ivan Perko in Karel Plavčar. V čin rezerve-nega kapetana I. razreda v sanitetski stroki sta napredovala dr. Anton Perič in dr. An-ton Filipič. Iz rezerve so prevedeni v akti-vno službo žandarmerije rez. peš. poročnik Peter Bošnjak, konjistički poročnik Rudolf Kremling, rezervni poročnik iz zrakoplov-stva Eližij Čeh, rezervni podporočnik inžen-jerske stroke Pavle Petrič, pešadijski pod-poročnik Dušan Sedlar in artiljerijski pod-poročnik Albin Fraš.

Odobritev avstrijsko-madžarske trgovinske pogodbe

Dunaj, 21. decembra 6. Madžarsko-av-strijska trgovinska pogodba je bilo popol-ne parafirana in jo je vlada predložila parlamentu. Poseben odbor jo je takoj sprejel v proučevanje. Predsednik parla-menta je izjavil, da bo pogodba odobrena že na jutranji seji parlamenta.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Nobene spremembe.

OBIŠČITE
RAZSTAVO

RADIOAPARATOV

Tel. 3190

RADIO LJUBLJANA
Miklošičeva cesta 5 in 7

Naši kraji in ljudje

Naši v Splitu

Split, 21. decembra. Splitska Ciril-Metodova podružnica je priredila Miklavževanje 3. t. m. v izredno lepi obliki. V Splitu, kakor v vseh dalmatinskih mestih, cenijo sv. Miklavža le kot zaščitnika pomorcev, njegovo vlogo obdarovalca pa vrši tu po italijanskem običaju sv. Lucija, ki obdaruje otroke v noči na 13. decembra. Ni pa sveda nobenega dvoma, da ta sv. Lucija nima onega čara poezije, ki obdaja našega svetnika z dolgo, belo brado, v čigar spremstvu sta peklo in nebena. Zato ni čudno, da se tudi v dalmatinskih mestih čim dalje bolj širi kult sv. Miklavža, ki postaja že resen konkurent sv. Luciji. Slovenski sv. Miklavž je bil z vsem svojim spremstvom angela, parklja in sv. Antona v maski in nastopu veledostojen in bi bilo vsej prireditelj oporekati samo to, — da se je vršila v dvorani, ki je kljub svoji obsebnosti ob takih večerih redno premala. Ali to je zadeva, ki je v tesni zvezi z vprašanjem denarnih sredstev, ki jih društvo zaenkrat žal še ne premore.

Sv. Miklavž (g. Frank) pa krize ni pustil dosti do besede. Imel je kup darov, predvsem pa prelep nagovor v verzih, v katerem je duhovito ilustriral posamezne osebe in prilike. Vse večer so prijetno izpolnile pesmi pevskega zbora, saljiva pošta in harmonika z goslini in kitarami, ki je s svojimi poskočnimi izsilila prostorček tudi za plesa željne pare. Naslednji dan, v nedeljo popoldne, se je ponovil nastop Miklavža in spremstva za otroke, katerih neposredno doživljanje je bilo poseben užitek staršem in spremljevalcem.

Teden pozneje so marljiv društveni delatniki nastopili z dvodejansko burko »Anarhista«, ki je bila zlasti v tipih Debeveca in Martinka izvrstno podana. Igra je dobro zabavala, le tempo bi bil lahko boljši. Tudi ta večer se je zaključil s saljivo pošto in pesmijo, ki je bistvena potreba družabnega Slovenca, pa naj ga pot zanese kamorkoli po svetu.

Pravda za 30 milijonov Din

Beograd, 20. decembra. Prav za prav ne gre samo za 30 milijonov, temveč za malenkost več, za 31.361.607 Din, in sicer med našo državo in padnjakim trgovcem Joahimom Sieglom. Naša država toži Siegla za 4.303.600 Din, Siegel pa našo državo za 27.058.007 Din. In stvar se vleče že skoraj sedem let.

Joahim Siegel je sklenil z našo vojno upravo pogodbo za dobavo 150.000 šotornih pokrival, 700.000 m dvojnika za slavnice in 800.000 m ameriškega platna. Siegel bi bil moral položiti za jamščino 4.303.000 Din v jamstvenih pisnih »Jugoslovenske trgovske banke«, česar pa ni storil in se je s sklepom ministrskega sveta in odlokom ministrstva vojske in mornarice razveljavila ta dobavna pogodba in državni pravobranitelj je 2. februarja 1926 vložil proti Sieglu tožbo za izplačilo kavcije v znesku 4.303.600 Din. Tožba je bila vložena pri beograjskem trgovskem sodišču.

Dumajski dobavitelj je ugovarjal, da je položil kavcijo v jamstvenih pisnih Trgovske odnosno pozneje Beograjske udeležene banke v znesku 4.303.600 Din in da je naročil izdelavo šotornih pokrival v Belgiji, da pa je v tem v aprilu leta 1921. začel dinar hitro padati in je v smislu pogodbe zahteval zvišanje cene za blago, ki naj bi ga dobavil. Svoji zahtevi da so pritrili i ministrski svet i vojni minister, toda leta da je potem nenadoma izpremenil svoje mnenje in izdal odlok, da se pogodba razveljavlja. S tem pa zveze med njim in jugoslovensko državo niso bile pretrgane. V neki italijanski tovarni je dal izdelati 700 tisoč metrov dvojnika za slavnice in izročil vojni upravi 307.511 m. Ostanka pa ni mogel izročiti, ker je dinar padal. Zahteval je, da se mu tudi tu zviša cena v smislu pogodbe.

Beograjsko trgovsko sodišče je razsodilo, da sta Siegel in stečajna masa Beograjske udeležene banke solidarno dolžna plačati

naši državi 4.303.600 Din s 6 odst. obrestmi, njene protizhteve pa kot neumestne in nedokazane odklonilo.

V apelaciji je Siegel pobijal to razsodbo, češ, da ministrov podpis obvezuje državo, in zahteval, da mu naša država izplača 27.058.007 dinarjev za dobavljeno blago. Apelacijsko sodišče je bilo mnenja, da je trgovsko sodišče bilo v zmoti, ko je obsodilo Siegla na plačilo kavcije, ker obstoji v dobavni pogodbi klavzula, da se dobavitelj oprosti odgovornosti, če nastopi višja sila, za kar se mora tudi smatrati neprichakovano hitro padanje vrednosti dinarja v letu 1921., ki ni bilo običajna fluktuacija, kakor jih navaja državni svet v svojem sklepu od 27. junija 1932 in je onemogočilo dobavitelju izvršitev svojih obvez. Ker je bilo v pogodbi določeno, da se kavcija z garancijskimi pisni plača v gotovini samo o primeru dobaviteljeve kriv-

de, ki pa ne obstoji, dobavitelj ni odgovoren za plačilo te kavcije. Dobavitelj Siegel pa tudi nima pravice do izplačila svojih terjatev, katerih zamudnost nikakor ni dokazana. Iz poročila vojnega ministrstva ni razvidno, ali se zamuditev plačila tiče vojnega ministrstva nasproti Sieglu, ali Siegla nasproti tovarnam, ki so izdelovale naročeno blago. Naposled pa tudi država ne more biti odgovorna za dobaviteljev izgubljeni dobiček.

Apelacijsko sodišče je tako zavrnilo terjatev države po plačilu kavcije v znesku 4.303.600 Din, ki naj bi jo solidarno plačala Joahim Siegel in stečajna masa Beograjske udeležene banke. Enako pa se tudi zavrnjena protiterjatev kot neumestna in nedokazana.

31.361.607 dinarjev se je tako, vsaj za sedaj, razbilo v — nič!

NAZNANILO OTVORITVE!

Cenjenemu občinstvu se priporoča novo otvorenja ter moderno opremljena

MLEČNA PIVNICA IN PRODAJALNA MLEČNIH IZDELKOV

v pasaji nebotičnika. — Vedno na razpolago toplo in mrzlo mleko, jogurt, navadno kislo mleko, kislina in sladka smetana, prvovrstno čajno maslo, navadno surovo maslo, kuhano maslo ter vse vrste sirov kot ementalec, edamec, trapist in priznane specialitete kot: Romadour, Imperial, Liptauer i. t. d.

15267

NIZKE CENE. — VSAK DAN SVEŽE BLAGO.

OSREDNJE MLEKARNE V LJUBLJANI

Božičnica gluhoneme mladine

Ljubljana, 21. decembra.

Svetloba napredka in razvijajoče se kulture je dvignila iz temin tudi gluhe in neme zastopavljene narave in jih obdarila z govorom. Znanja, potrpljenja, samozatajevanja je treba učitelju, da gluhonemu po velikem trudu vzbudi glas in ga izoblikuje v govorico. Ljubljanska gluhonemica obstoja od leta 1900. Zavod naj bi imel le kakih 50 gojencev, v povojnih razmerah pa se je račun temeljito preskusil in jih dandanes vzgajajo tam že nad 100. Ti gojenci, sami majhni dečki in deklice, so imeli danes prelepo slavo — božičnico. Oskrbelo jo je Podporno društvo za gluhonemo deca ob sodelovanju ravnateljstva in učiteljskega zbora na zavodu.

Nič ni bilo ropota in kričanja, ko so se jali zbirati po 17. uri v mali dvorani, takozvani bivalnici zavoda. Živahni dečki in deklice, da pričakajo Božička in njegovih darov. Poleg skromnega števila občinstva in učiteljskega zbora z ravnateljem g. Grmom na čelu sta prisostvovala tudi predsednik Podpornega društva za gluhonemo mladino dvorni svetnik g. Vedernjak in podpredsednik veletrgovca g. Janko Čepin, ki sta tudi sama naklonila deci obilo daril. Program svečanosti je otvoril prijetljivi učitelj g. Vilko Mazi, ki je v lepem nagovoru razložil pomen svečanosti in izrazil hvalečnost teh malčkov za vročena darila. Gluhonemi mladi in mladenke so odigrali nabo na odru kratko igrice, v kateri je igral glavno vlogo mož z dolgo sivo brado, ki je razdelil s svojimi pomožniki angeli lepa darila. Po zaključku igre so bili obdarovani tudi vsi poslušalci otroci z raznimi slaščicami pa tudi s toplim perilom in oblekami. Darila so bila v glavnem nabrana v Ljubljani in okolici. Prisrčna božična slovesnost je zapustila močan vtis.

Zločin bogatega skopuha

Beograd, 21. decembra.

V neki krčmi v vasi Rabrovu blizu Požarevca, se je dogodil v noči od ponedeljka na torek krvav zločin, ki ga je zagrešil vaški bogataš Tihomir Bogosavljevič. Ta mož, ki je bil daleč na okrog znan kot velik skopuh, je zaradi 3 Din ubil vaškega godbenika Milana Perića. Milan, ki je sviral po krčmah in ob raznih slovesnih prilikah po hišah, se je pred nekaj meseci izposodil od bogatega Tihomira 3 Din. Stari skopuh ga je zaradi tega večkrat tirjal in Milan, ki mu je sprva res hotel vrniti malenkostni dolg, se je pozneje norčeval, češ, da mu bo ob prvi priliki 3 Din vrnil v zlatu. Stari skopuh se je zaradi tega silno jezil.

Omenjene noči je slučajno prišel v krč-

mo, kjer je Milan sviral nekim veselim in precej vinjenim vaščanom. V njegov klobuk je kar deževalo dinarjev in veseli kmetje so mu za klobuk vtikali celo desete, kadar jim je zasviral kako posebno veselo pesem. Ko je stari skopuh to videl, je že pri vratih začel vpiti nad godcem, naj mu takoj vrne 3 Din. Godec mu je odvrnil: »Počakaj, dal ti bom milijon!« Veseli kmetje so se norčevali iz starega skopuha, ta pa je z gorjačo naskočil godcu. Gorjačo so mu kmetje izbili iz rok, Tihomir pa je ves besen izvlekel nož in ga zasedil nesrečnemu godcu v trebuh. Milan Perić se bori v bolnišnici s smrtjo. Bogosavljevič pa so takoj orožniki iz krčme odvedli v zapor.

Doračajoči mladini nudimo zjutraj čašico naravne »Franz Josefove« grenčice, ki dosega radi tega, ker čisti kri, želodec in čreva pri dečkih in deklicah prav izdatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefova« voda že pri malih največ težko zagnanih bolnikih. »Franz Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Hans Albers

v vlogi policista v prekrasnem filmu temperamenta, elementarne sile, ljubezni in lepih šlagerjev

Zmaga ljubezni

Martha Eggert in Gerda Maurus. Muzika Hans May.

Danes predstave ob 4., ¼ 8. in ¼ 10 zvečer.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

MARADU

Porcelan čisti...

čistilka Vim bleščeče sijajno!

Iz čiste in lepe porcelanaste posode diši jed mnogo prijetnejše! In to omogoči VIM. VIM odstrani hitro in lahko vse ostanke in sledove jedil, ker vsebuje milo. Poleg tega ne pušča VIM nikoli prask, marveč čisti temeljito in pazljivo.

VIM

ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

Po enem letu pojasnjen požig

Dravograd, 21. decembra.

Ker se je v zadnjem času pojavljala v naši okolici požar za požarom, so naši orožniki pod vodstvom narednika Glavana storili vse, da izsledijo požigalca. Te dni so imeli uspeh. Komandirju je prišlo na uho, da je Obrovnikovo gospodarsko poslojstvo na Brodu pri Dravogradu zažgal lastnik sam. Orožniška patrulja je na zvit način dognala resnico. Po dolgem zaslišanju je lastnik Obrovnik priznal, da je 30. junija lani okoli 22. ure zažgal gospodarsko poslojstvo na ljubo svoji ženi na ta način, da je postavil v skedenj med seno gorečo svečo, nakar je po preteku približno poludne ure nastal požar, ki je uničil gospodarsko poslojstvo do tal. Požigalec trdi, da ga je k požigu pregovorila žena Terezija, ki mu je očitala, da ima preveč dolgov, zato da naj zažge poslojstvo, katero itak ni veliko vredno, pač pa dobro zavarovano. Zavarovalnici »Dunav« in »Slavija« sta po pregledu izplačali ženi okoli 18.000 Din.

Na podlagi teh priznanj je patrulja aretirala zakonca Obrovnika in ju že predala sodišču. Vsa pohvala gre vestnim orožnikom, ki so nad eno leto iskali in slednjič izsledili požigalca.

Odkopavanje staroveškega samostana

Beograd, 21. decembra.

Po dolgem času in trudu so odkopali temelje starodavnega samostana Bradače v bližini Crljenca in je bila po 500 letih na ruševinah tega nekdanjega važnega pravoslavnega svetišča te dni spet opravljena služba božja. S samostanom Bradača je med narodom v zvezi mnogo pripovedb iz dobe kneza Lazara in Vuka Brankovića. V istem času sta baje knez Lazar in Vuk Branković zgradila vsak svoje svetišče ob Mlavi. Knez Lazar je zgradil cerkev in samostan Gornjak, Vuk Branković pa samostan Bradačo. Dolina Mlave je bila v tedanjih časih še vsa prerastla z gozdovi. Po astnem izročilu sta bila oba samostana izgrajena šest let pred bitko na Kosovem. Po bitki je Vuk Branković ves srdit, ker

ga je Lazar preklel, hotel uničiti oba samostana. Bradačo je res uničil na Gornjak pa ni več prispel.

Na teh pripovedkah bo precej resnice, kajti pri odkopavanju temeljev samostana Bradače so našli precej spomenikov iz nekdanjega bitke na Kosovem polju. Vsi zgodovinski ostanki še niso pregledani in tako se iz njih tudi ne more ustvariti prave slike in podatkov o nastanku tega srednjeveškega samostana. Z restauracijo starinskega svetišča bodo počeli takoj prihodnje leto.

SOKOL

Smučarski tečaj Sokolske župe Ljubljana. Nečelnstvo sokolske župe Ljubljana priredi od 1. do 8. januarja prvi župni smučarski tečaj na Veliki Planini. Vodil bo strokovnjak. Namenjen je v prvi vrsti za vsaj 18 let stare Sokole, ki pridejo v poštev za organizatorje in tehnične vodje smučarskih odsekov po društvi, šole v smučanju in lastne interese. Vsi pa morajo biti zadostno utrjeni in disciplinirani telovadci. Celodnevna oskrba bo 40 Din. Prijave se sprejemajo samo preko društva in čet najkasneje do 25. t. m. Odhod na Veliko Planino bo predvidoma 1. januarja, povratek pa 8. popoldne. Popolno amuško opremo in zadostno obleko mora vsak vzeti s seboj.

Dramski tečaj sokolske župe Ljubljana bo priredil ZPO 27. in 28. t. m. na Taboru. Društva in čete naj takoj, najpozneje 22. t. m. javijo ZPO imena udeležencev, po možnosti saj enega. Vsi tečajniki naj bodo 27. t. m. ob 7.45 v učilnici na Taboru. Predavali bodo br. prof. Sest. Mar. kič, Špiro, Skrbinec, Skružny in Vavpotič, ki jamčijo, da bo tečaj nudil vse, kar je potrebno v zvezi z dramatikom na sokolskih odrih zato pričakuje ZPO številno udeležbo vseh župnih edince.

ZVEZDE z NEBA

ZVEZDE z NEBA

KULTURNI PREGLED

Še o Vombergarjevi »Vodici«

Po uspehih Kretlovih »Celjskih grobih« je uprizorilo Narodno gledališče Vombergarjevo »Vodico«, ki jo je obstojno živahno sprejelo. Pisatelj je živel na vasi, gledal je življenje našega kmeta, njegove brige in težave, veselje in ljubezen, posvetil mu je svoje delo predvsem v izboru važnih smeri. Marsikdaj je bil bridko razočarala prirojena kmetijska konservativnost, ki se bolj vzemirja mladega človeka, v katerem vse sili naprej. Iz socialnega življenja je pisatelj zajel snov »Vodice«. Što let že omahujejo vašani občne suhodoljske, ali bi narečali vodo, ali bi ostali pri starih naravnih studenih. Pisatelj je prikazal njihovo borbo v komediji, ki je podprta z rahlo satiro. Nekoč se je rodil v vasi neki Kopriva, ki čuti še danes veliko ljubezen do svoje rodne občine. V Ameriki živi, na piše, da bo poslal denar za vodovod. Skrivnostna branilnična knjižica se pojavi. Neznani dobrotnik je sprožil vzmet in vašani prično z vodovodom. Seveda se takoj pojavijo stari znaki, tipični za socialno zajedno. Dokler se nič ne zane, potujejo tudi človeški lastnosti. Kakor hitro na naterje gibanje, se zadržimo zavist, častilnost, skratka človeška individualnost se poskuša uveljaviti. Tako se razode, da individualnost, ki je tako krepko razvila v posestniku zemlje, krepko posega v kolektivno delo. Vsi ti napori posameznik individualnosti so včasih lahko tragični ali pa smešni.

Najvažnejši na Vombergarjevi »Vodici« je njegov pozled na življenje. Avtor poudarja vzornost, ki ne sili v osredje. Za delom se skriva ter prikaže, da se bo človek posmeh sam v sebi. Ta pozled na življenje, ki obliema celokupnost in predvaja vse individualne pojave nekemu zakonitemu svetu, je življenjski in dobro izražen v delu. Vombergar je pokazal kreativno moč, spretno zna

gibati življenje. Dejanje ni suhoparno, je živo in razgibano. Lepe vrline razodeva prvo dejanje, v katerem se dogodki hitro in zanimivo razpletajo, situacije se izpreminjajo barvito, ves čuti gledalec notranjo napetost. V drugem dejanju se potek razleže, pridružijo se novi motivi, ki so lahko efektivni, situacijski, toda vse preveč razpoteženi. V tretjem dejanju ima avtor nekaj posreženih prizorov, ne more pa zakriti pomanjkanja notranje dinamike. Zato posega po precej hrupnih efektih. Kljub tem nedostatom na posled delo vendarle pokaže, da je pisatelj obvladal prizadevanje in nehanje ljudi in jasno izrazil neki svojstven svet.

»Vodica« je živa podoba življenja, za katero pa ne sme človek iskati realističnih detajlov, ki so marsikdaj izkrivljeni. Potrebno je naglasiti, da je na realistični življenjski bazi nastal organizem, ki vsebuje vse možnosti lastnega življenja, čeprav se avtorju življenje marsikje popači. Ideja je zanima. Vombergar je dal dobro ljudsko igro, ki bo zabavala še marsikoga. Ob tem prvenec je treba prezreti različne snovine na Golarja in druge avtorje, pri katerih se je učil in zanimal.

Režiser Skrbinec je delo zelo hitro postavil na deske. Tako so zahtevale prilike. Ali je bilo v režiji vse posrečeno in koliko je za-

krivil tudi pisatelj, je drugo vprašanje. Podoba kmetijskega življenja je pogrčala plastike. Nekateri karakterizacije so površne in šablonske, tudi v prizorih se opažajo nepotrebnimi pripomočki, usmerjeni v efektivnost.

Marsikatero pisateljevo nerodnost bi režiserja roka mogla zabrisati, kar bi komediji dalo resneje lice. Vendar je režiserju uspelo, okrepi dogajanje in ga živahno razgibati. V tretjem dejanju bi kazalo izpremeniti tisti naval pred spomenikom. Prirodneje bi vplivalo vsekakor odkritje spomenika, da bi vašani že na podstavku spomenika ugledali svojo dobrotnika. Njegov prihod na motorju in postok na oder občutno moti. Čeprav je imela komedija uspeh, je vendarla verjetneje, da se bo na podeželskih odrih, kjer se zbore posamezni stipe v ljubezni še bolj uveljavila.

Komedija ni izpilična, igranci so sicer na hitro zamilili nekatere dobre kreacije, v splošnem pa vendar ne zadovoljuje. Zelo krepko je postavil Primožka Linah. Bil je ves večer zanimiv in neposreden. Bračnik je dal Knetu močno podobo, čeprav bi jo lahko še priredneje podčrtal. Kne je v komediji najkrepkejša oseba, ki igralka naravnost vzpodbija. Če bi ga avtor v nekaterih oziirih popravil, bi igralka oiašal delo. Poleg Bratine je bil tudi Cesar življenjski in trden na svojih nogah. Nekoliko pasivna uloga, predvsem v tretjem dejanju, kjer ga je pisatelj preveč pomaknil v ozadje, ni nudila Cesarju možnosti, da bi rasel do konca. Jermanov Jako-

pič, ki je agilen in gibčen do konca, je žel lepo priznanje. Lepo je izvedel svoje poveljanje v tretjem dejanju in dosegel resen uspeh. Ženske uloge so pomanjkljive, odrijene in šablonske. Medvedova, M. Danilova, Rakarjeva in Maša so jih bolj ali manj povprečno igrale, pristne domačnosti jim niso moge ustvariti.

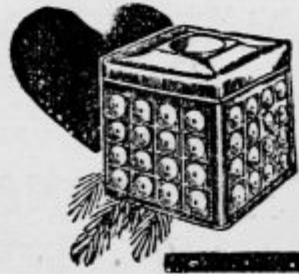
P. S. Kakor smo nove slovenske komedije veseli, tako je vendarle potrebno napisati nekaj opazk o premieri. Opazno je bilo, da se pisatelj, ki oblikuje vaško življenje realistično, večkrat znaide na stegah »Veselega vinograda« na ta ali oni način. Vendar smo se prepričali da taki grehi občinstva ne motijo, če ga notejo. Seveda nikakor nečemo vzporejati pokopanega »Veselega vinograda« z novo komedijo »Vodica«, ker jih tudi ni mogoče primerjati tako glede jezika kakor poetičnih zamislov. Vzporejati pa je hrup v »Veselem vinogradu in dobro organizirano navdušenje pri nedeljski premieri. Tedaj se pokaže, da se je v tej sezoni razgallilo v Narodnem gledališču demagoščno do golote. V tako naradni podobi ga doslej še nismo videli.

J. K.

Umetnostna razstava v Ptuj

Ptuj, 20. decembra.

V nedeljo, dne 18. t. m. je bila v prostorih ptujske gimnazije otvorenja razstava slikarjev Jifak, Oeltien, Trubel, Wallner, Razstav-

K prazniku krasno božično dozo s kavo Hag

Darilo, katero vsakega razveseli. Dozo dobite brezplačno!

Ako Vaš trgovec teh doz za darovanje kave Hag ne prodaja, prosim obrnite se na: Kava Hag d. d., Kaptol 10, Zagreb.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Domače vesti

Vsem članom in poverjenikom Vodničkove družbe, ki se niso prejeli letošnjih knjig, sporoča pisarna VD: Kakor je bilo že ponovno omenjeno, so poverjeniki VD imeli letos pri nabiranju članov zelo težavo. Mnogi člani so odlašali z vstopom, zato je morala Vodničkova družba računati z manjšo naklado. Čim pa so prišli letošnje knjige med ljudstvo, so se prijave začele sila naglo množiti, številko članstva je poskočilo za par tisoč in se približalo lanski. Ob takem stanju je seveda bila prva naklada hitro izčrpana in zdaj dan za dnem prihajajo urgence, zakaj sem in tja Vodničkove knjige še niso dostavljene. Kakor revidirno, Vodničkova družba tega ni kriva, pač pa je takoj poskrbela za ponovni tatis letošnjih knjig, da bo lahko vsem ustreženo. Takoj po Novem letu bodo knjige nove naklade razposlane.

Božiček

naj bo praktičen! Naj si blagovoli ogledati veliko zalogo damskih in otroških plašev, vsakovrstnega zimskega perila, kravat, rokavic, nogavic itd. itd. v staroznani domači trgovini

Ign. Žargi

Sv. Petra cesta 11

15292

Naročnikom in študentom »Življenja in sveta«. Pravkar izišli božični številki ilustrirane tedenske revije »Življenje in sveta« je priloženo vsebinsko kazalo za 12. knjigo. Kazalo dobe vsi naročniki brez odškodnine.

Zahvala naših emigrantov zunanjemu ministru. Klub jugoslovanskih primorskih akademikov in društvo »Tabor« v Ljubljani sta poslala zunanjemu ministru g. Bogoljubu Jevčicu, senatorju dr. Trnajskega in ministru g. Anđelkoviću ter poslancu dr. Anđelkoviću brošuro in pisma, v katerih se jim zahvaljuje za obrambo časti in suverenosti pravice našega naroda pred neosnovanimi napadi fašistične Italije.

Kongres železničarjev in brodarjev. Dne 29. decembra se bo v Beogradu vršil kongres jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev v prostorih »Doma kulture« na Senjaku. Uprava Udruga je za udeležence kongresa izposlovala potrebni dopust ter brezplačno vožnjo.

Iz zdravniške zbornice. Banovinski zdravnik v Cerkljah na Gorenjskem dr. Avgust Mayr je umrl in je zaradi tega dr. tan iz imenika zdravniške zbornice za dravsko banovino. Ravnotako je črtan tudi vojaški zdravnik dr. Milan Kevsler, ki je premeščen v Osijek.

Razpis zdravniških služb. Kr. banska uprava v Ljubljani je razpisala štiri zdravniška mesta s plačo uradniškega pripravnika in s pripadajočo potno povprečnino in sicer za združene zdravstvene obse: Murovec (srez Ptuj), Planina (srez Brezje), Stari trg pri Črnomlju ter Fara pri Kočevju (srez Kočevje). Prosilci morajo imeti staž in poleg tega vsaj šest mesecev bolnišnice porodniške prakse. Prošnje je vložiti do 10. januarja 1933. pri kr. banski upravi v Ljubljani.

Purane, kapune — z vsem, kar ima kljune naš Slamič obilo te dni razpolaga, in z mesom za juho — s popolno prikuho! Ceno vam računa in dobro navaga.

Ugoden nakup damskih PLAŠČEV

le v največji izbiri

Lukič, Stritarjeva

SMUČARJI — FOTOAMATERJI!

Za božične praznike ne pozabite fotoaparata, filmov ali plošč vzeti s seboj na letošnji prvi smuk.

Najcenejše dobite vse to pri

FOTO TOURISTU

Selenburgova ulica 6.

* »Franz Josefa« grenčica povzroči temeljito čiščenje prebavne poti.

NAMIZNA VINA

priznana dobra, tudi na litre, priporoča staroznana delikatesa — buffet JANC, 21-dovska ulica 1.

15291

Velika božična prodaja

raznih OSTANKOV in vsega manufakturnega blaga pri staro znani trdici

Anton Schuster — »Pri Tončuk«

Ljubljana, Mestni trg 25. 15084

Službeni list dravske banovine objavlja v 101. letošnji številki: Zakon o dopolnitvi sporazuma o pogodbi o trgovini in plovidbi med Jugoslavijo in Italijo; uredba o povračilu stroškov za službena potovanja in selitve ministrov in banov, aktivnih, upokojenih in na razpoloženju ter objavo o odmerjanju trošarin na električni tok za razsvetljavo.

Javna bolnica v Brezicah razglasi, da so adaptacijska dela v bolniškem posloju končana in da apert sprejema bolnike neomejeno. Izjema so le porodnice, od katerih bodo tudi nadalje sprejete samo one, ki jim je izrecno potrebna zdravniška pomoč. To pa zato, ker bolnica še nima urejenega porodniškega oddelka.

Novi grobovi. V ljubljanski bolnici je umrla zasebnica gospa Jospina Rožuna. Pogreb bo jutri ob pol 15. izveden v bolniški mrtniški veži. — V Novem mestu je že okrog 80 let stari državni upokojenec A. Duša, mešanom znan po svoji markantni pojavi do dolgo silo brado, v ponedeljek kakor običajno napravil izprehod proti kapiteljskemu hribu. Ustavil se je pri Feričevih gostilni, kjer je opazoval na vrtni kegljanje. Možu je prišlo naenkrat slabo, že se je zgrudil in v par minutah umrl. Poklicani zdravnik je mogel ugotoviti samo smrt. Truplo je bilo prepeljano z gasilskim avtomobilom na pokojniško stanovanje. — V ponedeljek se je mudil v brzoovoznem skladišču na postaji v Ptuj po opravih 61 letni Konrad Komac, policijski stražnik v pokolu. Nenadno pa mu je postalo slabo in se je že tudi zgrudil mrtev na tla. Zadel ga je srčna kap. Pokojnik je bil doma iz Gorice in se je kot begunec naselil med vozniki v taborišču v Strnišču pri Ptuj. Od leta 1922. dalje je živel v Ptuj. Zapušta žena in štiri otroke. — Pokojnim blag spomni, žalostnim naše iskreno sožalje!

Toplotni čudež na planinah. Dolinska meglja zastira dolinam pogled na višave. Nad to preštantno megljo pa sije dan za dnem najprijetnejše sonce, ki greje kakor polet. V Trzčku sta dva stavila, da na Kofcah ni sonca in toploti. Kdo ne pozna očeta trziških planincev g. Engelsebergerja? Ta je dobil stav, ker je trdil, da je na Kofcah nad 35 stopinj toploti na soncu. V nedeljo se je odpravila torej cela ekspedicija in je na veliko presenečenje vseh ugotovila, da je bilo opoldne na soncu celo 41 stopinj C. Kdor si hoče za praznike primerno oddahati, naj pohiti na Kofce ali druge hribe, uživaj bo, čeprav ni snega.

Pozor! Božična senzacija

Pomladno vreme na Primorju. Kakor poročajo s Sušaka, je na Jadranu v zadnjih dneh nastopilo pravo pomladno vreme. Morje je mirno, nebo jasno. Za božične praznike je že prijavljeno večje število izletnikov. Železniška direkcija in parobrodarske družbe so odobrile znatno znižanje voznih cen izletnikom na Primorje.

Nove cigarete. Monopolna uprava je te dni pustila v promet dve novi vrsti cigaret »Dravac« in »Ibarc«, da zadovolji kadilce nižjih vrst cigaret in jim nudi večjo izbiro. Cigarete »Ibarc« se prodajajo po štiri za dinar, cigarete »Dravac« pa po pet za dinar. Razen teh novih cigaret pride v promet tudi savski tobak in sicer omot 10 gramov po prodaji; cenil 1.50 Din.

Obsodba falzifikatorjev. V Beogradu sta bila falzifikatorja kovancev po 10 in 20 Din Stevan Sakač in Joso Perić obsojena vsak na dve leti težke ječe.

Avtomobilistka obsojena na dve leti zapora. Posestnica Marija Solareva iz Sente je 10. julija letos s svojim avtomobilom povozila seljaka Stjepana Barto, ki je že v naslednji noči umrl. S končno veljavno razsodbo je Solareva bila obsojena na dve leti zapora, ki ga bo odsedela v zagrebški kaznilnici.

Relievi v zdraviliškem domu v Laškem. Pretekli teden smo v »Jutru« razbelili poročilo iz Laškega, da so razkrili nekatere momente, iz katerih bi se dalo sklepati, da so kiparska dela v tamkajšnjem zdraviliškem domu originalne umetnine slavnega danskega kiparja Thorwaldsena. Že takrat smo izrazili svoj dvom, da bi moglo biti to res in zato o stvari nismo obširneje poročali. Te dni pa se je mudil v Laškem konservator ljubljanskega muzeja g. dr. Fran Stele, ki je strokovno preiskal reliefe in kipe. Ugotovil je, da vesela vest o Thorwaldsenovih originalih na žalost ne drži. Našemu uredniku je g. dr. Stele o tem izjavil nekako tole: V zadevi gre za več kipov in reliefov, od katerih so nekateri signaturni, drugi pa ne. Med njimi so šteje reliefi, ki predstavljajo štiri letne čase in nosijo podpis »Thorwaldsen fec.«. Vendar pa to niso originali ampak mehanično v neki masi izvršene kopije, kakršnih je po svetu vse polno. Uvaževati je treba tudi dejstvo, da je kopalniško Laško nastalo deset let po Thorwaldsenovi smrti in torej umetnik pri vseh teh stvareh ni mogel sodelovati.

Kdor kupuje Ciril Metodove razglednice podpira družbo. Tudi z malekostatnim zneskom se skupno nabere veliko; družba je vsestranske podpore v teh resnih časih zelo potrebna.

Ciril Metodova družba prosi svoje po. družnice, da nakažejo prispevke za l. 1932. po položnicah.

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj jutraj dosežete normalno lahkonotno izčiščenje, če vzamete prejšnji večer 2-3 dražje ARTINA. Dobilo se v vseh lekarnah. Vsebinska škatlice po Din 8.—

zadostuje za 4 do 6 krat.

Odobreno od Ministar. soc. politike in narodnega zdravlja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

Podružnica CMD v Brezicah ima v četrtek 22. t. m. ob 20. svoj občni zbor v Narodnem domu, društvena soba.

Nalivna peresa svetovnih znamk so najprikladnejše darilo za vsakogar in jih ima v največji izbiri specialna trgovina s papirjem M. Tičar v Ljubljani.

Oblike in klobuke kemično čistiti, barva, plisira in laka tovarna Jos. Reich.

Živinoorej! Uporabljajte za razkuževanje hlevov in orodja SANEOLIN industriale, za razkuževanje živine pa SANEOLIN medikinalne. Sredstva dobite v vsaki lekarni in drogeriji oziroma pri proizvajalcu: CHEMOTECNA družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10.

Iz Ljubljane

Pomožna akcija mestne občine. Združenje trgovcev v Ljubljani prav toplo priporoča vsem svojim cenjenim čl. članom, da se odzovejo pozivu mestne občine in prispevajo za najpomembnejše v Ljubljani. Ker je pomožna akcija izvedena od strani kr. banske uprave tudi za vse ostale kraje prosi uprava Združenja trgovcev vsa zunanja, kakor tudi ljubljanska društva in cenjene dame, naj trgovce vsaj za časa pobiranja tega darika na uslužbenec ne nadlegujejo še s posebnimi nabl. raznimi polami. Tudi bi pri tej priliki apelirali na kr. policijsko upravo, da bi posvetila večjo pozornost raznim delam, katerim je beračenje že pravi poklic. Vednega nadlegovanja ljubljanskih trgovcev potom takih sumljivih elementov

Kupuj odslej naprej radio in pribor

mora biti tudi enkrat konec. Nadalje opozarja uprava Združenja trgovcev, da letos ne bo priredila nikake samostojne dobrodelne akcije, zato naj zainteresirani ne vlagajo na združenje takih prošelj. Predsedstvo uprave.

Prosmolca. Na univerzi kralja Aleksandra bodo jutri ob 11. v zbornici promovirali za doktorje prava naslednji gospodje: Dovgan Danilo iz Gorice, Kren Feliks iz Ljubljane, Stariha Anton iz Sevnice in Sketa Ivan iz Trnava. Čestitamo!

Katera dama ne bi hotela sprejeti darila od ELIZABETH ARDEN?

ELIZABETH ARDEN sloviti Venetian-preparati — kreme, pudri, sredstva za okrepitev kože, ki podeli dami lepoto — jabolko prijetno presenečilo za božič! Elizabeth Arden ima darila za vsako damo, kakorkoli si želi za božič. Levotično omarec iz polščene kovine, z vsem priborom za negovanje lepote. Poudre Ardena, O-Boy Compacts, Venetian Flower Poudre, Ardena — ljubka doza za puder: to so darila, ki jih Vaše bistroumje pri izbiri ne more prezreti.

Elizabeth Arden Venetian preparati se dobijo samo v

DROGERIJI ADRIJA

Mr. ph. S. Borčić
LJUBLJANA
SELENBURGOVA 1

ELIZABETH ARDEN

25, Old Bond St., London W 1
673, Fifth Avenue, New York
2, rue de la Paix, Paris

u. Pomožna akcija v Ljubljani. Zaradi bližajočega se sime je mestna občina ljubljanska naprosila med drugimi tudi šentjanski premovalnik And. Jakl. d. d. za podporo s kurivom za reževe in brezposelne družine, ki so v zimi izpostavljene mrazu in barakah in drugih zaslišnih stanovanjih. Kot prvi darovalec se je oglasila veleugledna rodbina Jaklova, ki je mestno občino, kakor lani, zopet letos z izdatno množico kuriva podprla ter ji nakazala 5 vagonov debelega premoga in 2 in pol vagona gorilnih drv. Naj bo veleugledna obitelj Jaklova za velkodušni čin v imenu bednih iskreno zahvaljena. Želeli bi, da bi tudi ostali imovitejši sloji Pomožna akcija podpirali in posnemali dobroto veleugledne rodbine Jaklova, kajti reževe in brezposelnih je mnogo in je izdatna pomoč najno potrebna.

Zaloga „Jutrovih“ božičnih nagrad

prava zakladnica

Ze ko nam je stric razkazoval velika presenečenja za mlade fotoamaterje, smo opazili na njegovi mizi nekaj ličnih skatlic, stric pa nam je šele smiči razodel, da so v njih prvovrstna zlata nalivna peresa tvrde A. Prelog v Wolfovi ulici. Po srečnem naključju so prišla ta izborna darila v stricovo zbirko. Stric je bil v kavarni, pa je prisel del k njegovi mizi gospod Prelog in med njima se je takoj razvil razgovor o božičnih nagradah za mladino. Gospod Prelog je dejal, da hoče nekaj prispevati, in stric je seveda takoj odšel z njim v njegovo bogato založeno trgovino.

Zelo je bil vesel srečanja s specialistom za nalivna peresa, ker ve ceniti veliko vrednost takih peres. Občudoval je veliko zalogo in takoj uvidel, da bi bila izbira prav težka. G. Prelog je dal stricu včas peres na izbiro, da se izkaže, katera so najbolj pripravna za njegovo pisavo. Na perseniških sta izmenjavala konice s peresi in kmalu je našel stric nalivno pero, s katerim je prav lahko pisal. Spoznal je veliko važnost specialne trgovine za nalivna peresa in v imenu svojih mladih prijateljev se je G. Prelog pristrčno zahvalil za res kulantno dobavo osem izvrstnih zlatih nalivnih peres.

Da bo zbirka nagrad popolna, je stric tudi temeljito posegel v svojo zalogo in razložil po mizah velike kupe lepih knjig in albumov. Pomislil samo na vrednost, ki jo predstavlja vseh 11 knjig »Življenja in sveta« v dragoceni opremi! Srečen bo tisti, ki jih bo dobil, kajti te lepe knjige bodo za vedno okras in ponos njegovega doma. Nekaj »Jutrovčkov« bo deležno tudi brezplačnega abonmana na revijo »Življenje in sveta« za l. 1933. Tudi knjiga »Targane«, ki je pravkar izšla, bo med nagradami zastopana v 10 izvodih. Leksuzni »Ju-

trovi« albumi, 30 albumov za mladino in raznih mladinskih knjig ter knjig Tiskovne zadruge do toliko, da bo z njimi osrečeno okrog 200 ugankarjev.

Vsega ni mogoče navesti, vidi pa se že iz dosedanjega, da predstavlja zbirka božičnih nagrad za mladino pravo bogastvo. Stric se je mnogo trudil, preden je vse to zbral, in je prav razumljivo, da si sedaj že želi, da bi vsi darovi čimprej prišli v roke mladih prijateljev, katerim jih je namenila sreča.

Prispevek drogerije »Adria«

k rešitvam ugank za odrasle

G. mgr. ph. S. Borčić, lastnik drogerije »Adria« v Selenburgovi ulici je prispeval k zbirki nagrad, ki jih bodo deležni rešitelji ugank za odrasle, lep fotoaparati, ki je brezdomno med prvimi privlačnostmi za vse, ki se bodo bavili z uganko. Priznati je treba, da je drogerija »Adria« pri tem svojem prispevku mnogo žrtvovala v prilogo našega nagradnega razpisa, kajti aparat priznane znamke in izvrstne optične opreme predstavlja lepo vrednost. Kdor ga bo dobil, bo lastnik najboljšega sredstva za uspešno gojitve fotografije sporta. S takim aparatom človeka res veseli delati, ravnanje z njim je zelo enostavno, kamera pa je po svoji sijajni izdelavi nekaj trajnega.

Število nagrad za uganko je lepo naraslo in so vse nagrade prav reprezentativne in tudi praktične. Med njimi je tudi dvojce izvrstnih zlatih nalivnih peres od tvrde A. Prelog v Wolfovi ulici. Bilo bi res škoda, če bi bilo premojo pravih rešitev in bi moralo to ali ono iz lepe zbirke nagrad ostati v zalogi.

Za Božič!

NALIVNA PERESA!

14 karatna, od Din 80.— naprej priporoča 15274

Ivan Bonač, Ljubljana

Velikodušni dar. Gosp. dr. Andrej Kuhar, notar v Ljubljani je daroval Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb povodom svoje 70 letnice 1000 Din. Srčna hvala!

samo pri RADIO DOBERLET

15285 d. o. z.

Ljubljana, Aleksandrova 7.

Dobrodelna akademija, ki jo priredita mestna občina in krajevni odbor Rdečega križa v prid brezposelnim, se bo vršila neprekinjeno 5. januarja 1933 v Školskem domu na Taboru. Podrobnosti se objavijo Nameravani »Kongres 1821« se je zaradi tehničnih ovir preložil na poznejši čas.

Dobra volja za pomoč siromakom. Danes ob 17.30 priredi božično za revno deca in siromake, na kateri bo obdarovanih okrog 70 družin, tudi krajevna organizacija JRIKD za gojilanski okraj. V organizaciji so se našli plemeniti in požrtvovalni ljudje, ki so poskušali dobre prijatelje in znance ter nabrali prav lepo in praktično božična darila.

Najdeno in izgubljeno. V času od 1. do 15. t. m. je bil najden na ljubljanskih ulicah bankovec za 100 Din, zlat poročni prstan, tula verižica, črna usnjata denarnica z okrog 50 Din, rjava usnjata ročna torbica z vsebino 30 Din, milom in robcem, 22 zvezkov Adamičevih kompozicij. V železniških vagonih pa so našli: 9 dežnikov, dve palici, 2 dežna plašča, več sportnih čepic, več aktovk, kovčeg s perilom, žepno svetilko, dve žarnici, vrečo sili, pletenico droženke, otroški šal, dva kožuhovinska danska ovratnika in pozlačeno dansko zapetnico. Še več stvari pa je bilo izgubljenih, tako: precej bankovcev od 10 do 100 Din, možkih in ženskih ur, denarnice z različnimi vsotami in pa nekaj zavrtkov obleke.

Pod trimostjem delajo ob oporniku, ki je podpiral stari most, zagatno steno. Zabijanje hlodov v zemljo pa ne gre baš hitro od rok, ker je teren tamkaj precej trd in izostajajo tudi tehnični pripomočki. Na motorni pogon bi pa tudi ne mogli zabijati plohov, ker je mostni lok prenizek in bi ne mogli tamkaj postaviti dvigalne naprave. Dela bodo trajala več tednov.

Cudovite uspehe dosežete z liker-esencami, ki so pripravljene za domačo izdelavo najfinjših likerjev ter najboljše ruma. Dobite jih v drogerijah KANC, Ljubljana in Maribor. 15373

Popolna razprodaja!

20 do 25 % popusta! — Lastne cene!

Za praznike ugoden nakup

raznih finih likerjev, konjaka, ruma, desertnih španskih vin v originalnih steklenicah in tudi odprto v sodčkih, žganje, buteljka vina, razne esence za likerje in rum, razne dalmatinske in francoske sardine, skuše, tunine in druge konzerve, cvetlični med v kozarčih, kompoti, kumace in gobice, serf v kozarčkih itd. Cokolada in bomboni ter razno drugo delikatesno blago.

20 do 25 % popusta! — Lastne cene!

DELIKATESNA TRGOVINA

T. Štrukelj, Ljubljana

Židovska ulica št. 5. 15255

NAJNOVEJŠE!

NAJNOVEJŠE!

Gramofoni

Model His Master's Voice št. 101 (glas svojega gospoda) . . . Din 1500.—
Model His Master's Voice št. 102 (glas svojega gospoda) . . . Din 2400.—
Model Polyphon št. 17. Din 1300.—
Model Columbia št. 100 Din 1000.—

PLOŠČE VSEH VRST V VELIKI IZBERI PRIPOROČA TVRDKA

IVAN BONAČ, LJUBLJANA

Selenburgova ulica 5.

15251

Lechner Fettpuder

je že 60 let svetovna znamka.

351

a. Izpred sodišča. Trčlanski kazenski senat tukajšnjega okrožnega sodišča je danes razpravljal o dveh primerih postrovedlosti. Najprej je storil pred sodnike 19 letni posestnikov sin Ferdinand Slameršek iz Sterjanec pri Veliki Nedelji, ki je 25. avgusta t. l. v nekem vinočnu na Sterjanškem vrhu v vinjenosti, po končanem kožuhanju koruze zabodel v vrat Rudolfa Toplaka, ki je kmalu nato zaradi izkrvavitve umrl. Slameršek se je zagovarjal s slobodnikom, ker ga je Toplak najprej zabodel z nožem v rebra. Obsojen je bil 5 let zapora. Drugi se je moral zagovarjati 32 letni posestnik Vincenc Svetec iz Kroga pri Murski Soboti, ker je neke nedelje v letošnjem juliju v ostri debati zaradi raznih verskih vprašanj sunil svojega tasta, 72 letnega Ivana Kera s tako silo, da je ta prilolet s hrbtom ob mizo in na posledicah sunka po nekaj dneh umrl. Obtoženi Svetec je svoje dejanje odkrito priznal, zagovarjal pa se je veliko razburjenostjo, ko ga je tast po ostrem prepiru udaril s pestjo po obrazu. Svojega dejanja ni storil namenoma in je bil obsojen na 6 mesecev zapora.

a. Zenitveni slepar. Pred kratkim se je seznanil 12 letni brezposelni delavec Josip Štuml iz Rač s kuharico Tončko 2, ki je uslužbena pri nekem tukajšnjem zdravniku, ter ji je z obljubami, da jo bo poročil še pred letošnjim mbožjem, izvalil 900 Din in izgnal. Policija ga je po Tončini ovadbi aretirala in izročila sodišču.

MARADU

Iz Celja

a. Delovanje Celjskega godbenega društva. V ponedeljek zvečer se je vršil v Narodnem domu občni zbor Celjskega godbenega društva. Predsednik notar g. Burger je v nagovoru podčrtal, da je društveno delo, ki je bilo prešlo že v mrtvilo, v zadnjem letu, odkar je prevzel vodstvo orkestra poštvovalni kapelnik stavbenik g. Al. Kalšnik, zopet ozvelo. Tajnik g. Adolf Bervar je poročal, da se je moralo društvo letos izseliti iz svojih prostorov v Narodnem domu, kjer je nad vse uspešno delovalo od svoje ustanovitve l. 1899. Šef Zdravstvenega doma g. dr. Rebernik je dal nato društvu velikodušno na razpolago lep lokal v Zdravstvenem domu, za katerega plačuje društvo samo razsvetljavo, kurjavo in čiščenje. Občni zbor je izrekel g. dr. Reberniku iskreno zahvalo za naklonenost. Društveni orkester šteje 24 članov. Nova, velika pridobitev za orkester je izvršni prvi trompetist g. Weiss. Društvene intervencije za člane ne najdejo odziva. Društvo je pri mestni občini brez zaščitnika, pa tudi celjska inteligenca kaže le malo razumevanja za kulturno delo društva, do čim je bilo v Celju pred vojno v tem pogledu neprimerno boljše. Društveni orkester je igral letos na občnišnem plesu, na masikaradi Olespevalnega društva, na dobrodelnem koncertu za Dece zavetišče in na vokalnomoimfoničnem koncertu 1. decembra v Celjske domu, ki je izvršno uspel. Blagajniško poročilo g. Finka izkazuje 11.300 Din prejemkov in 8.781 Din izdatkov. Saldo znaša 2.518 Din napram lanskemu saldu 6.266 Din. Dočim je imelo društvo v prejšnjih letih nad 100 članov, je doslej plačalo članarino samo 22 članov, to število pa se bo gotovo še zvišalo. Društvo ni prejelo letos niti ene podpore ali darila. Za muzikalije je izdalo 1.487 dinarjev. Proračun za l. 1933. je zelo skromen, a kljub največji štednji še predvideva deficit. Gospodar g. Petrak je poročal, da se je inventar pomnožil za novo C-trumbajo, da je bilo popraviljenih nekaj instrumentov in da je inventar v dobrem stanju. Nato je bil vsemu odboru podeljen absolutorij. V novi odbor so bili izvoljeni gg.: predsednik notar Franc Burger, odborniki: Kalšnik, Fink, Šegula, ravatelj Sanein, A. Bervar, Petrak, Frischkovitz, Ferant in Putan, namestniki so gg. Karel Bervar, Viktor Kováč, Košir in ga. Frischkovitzeva, pregledovalca računov pa gg. Jarh in Lenard. Novi odbor po proučilu vprašanje spremembe društvenih pravil in sklical izredni občni zbor, če bo smatral, da so spremembe pravil potrebne. Občni zbor je izrekel kapelniku g. Kalšniku zahvalo.

Lope sveže bonbonjere

fini bonboni in razni božični obeshi lastnega tovarniškega izdelka po ugodnih cenah pri tvrdki ANTON FAZARINC, Celje. 15163

e. Številne tatvine. V petek okrog 18. je prišla 3 letna kramarica Frančiška Slugova z Gomiljskega v neko manufakturno trgovino v Celju in nakupila blaga v vrednosti 696 Din. Ko so ji stregli, je v ugodnem trenutku izmaknila za 181 Din blaga. Dohila je listek, s katerim bi bila morala plačati pri blagajni 696 Din, a je hitro svignila mimo blagajne in izšla. Isto je napravila v neki drugi trgovini, kjer je odnesla blaga v vrednosti 119 Din. Slugovo so aretirali, ko se je hotela izpred hotela Skobnice odpeljati z avtobusom v

Savtinsko dolino. Izročili so jo sodišču. V soboto je bila aretirana neka ženska, ki je osumljena, da je ukradla ge. Wesakovi na Ljubljanski cesti v Celju čipk, sukanca in živil v vrednosti 527 Din, poleg tega pa še 5. oktobra 1932 Din in 10. oktobra 2200 Din gotovine. V nedeljo okrog 13. je bil aretiran 40 letni mizarski pomočnik Henrik M. iz Kormina, ker je hotel iz neke predsobe v Gaberju, kamor je prišel bečariti odnesti suknjico in telovnik. V nedeljo 18. t. m. okrog 14. je bilo posestniku Simanu Naratu iz Nove vasi pri Celju izpred neke gostilne na Kralja Petra cesti ukradeno črno pleskano kolo znamke »Puche« policija je aretirala dva osumljenca.

e. V bolnici so umrli: v torek 21 letni brezposelni delavec Franc Lešnik, pristojen na Pobrežje pri Mariboru, in 15 letna mesarjova hčerka Marija Seničeva z Dobrne, v sredo pa 69 letni dninar Valentin Romih iz Zagorja.

CELJE

ELITNI KINO UNION

25. XII.

SLAVNOSTNA OTVORITEV

PAZITE NA NAS BOŽIČNI OGLAS!

e. Celjski trg je bil včeraj dobro založen. Cene niso bile pretirane. Na Slovškov trg so pripeljali nad 2000 božičnih dreves po 2 do 25 Din.

e. Mestni kino. Danes ob 26.30 izvršni sinhronizirani zvočni film »Nevarna ljubica«. V glavnih vlogah slovita umetnika Willy Forst in Marlene Dietrich.

Gospodarstvo

Uredba o Konzunem društvu za Slovenijo

Kakor znano, je nedavno ministrski svet sklenil, da prizna zaščito po § 5. zakona o zaščiti Konzunem društvu za Slovenijo v Ljubljani, ki je zaradi sprememb kreditnih odnošajev v zvezi s splošno kreditno krizo prišlo v neugoden položaj v svojem rednem poslovanju. Ker gre pri Konzunem društvu za Slovenijo za zavod, ki vrši le deloma funkcije denarnega zavoda, s tem, da sprejema hranilne vloge, je ministrski svet na predlog trgovskega ministra izdal posebno uredbo o rokkih izplačil za vloze in druge obveznosti Konzunega društva za Slovenijo v Ljubljani, ki se po svojih določbah deloma razlikuje od doslej za denarne zavode izdanih uredb. Uredba o Konzunem društvu za Slovenijo je objavljena že v »Slovenskih Novinah« od 20. decembra in je s tem dnem stopila v veljavo.

Kakor ostale uredbe za denarne zavode, ki so se poslužile zaščite § 5. zakona o zaščiti kmetov, določa uredba o Konzunem društvu, da mora to društvo odsej posebej voditi, upravljalni in obračunavati svoje terjatve in dolžove, ki so nastali do tega dne (stare terjatve in stari dolžovi), posebej pa terjatve in dolžove, ki so nastali po tem roku (nove terjatve in novi dolžovi).

Določbe glede plaširanja sredstev od novih hranilnih vlog so v uredbi za Konzunno društvo še nekoliko strožje in mora društvo vsa sredstva od novih vlog do nadaljnjega plaširati edino v blagajniške bone ali v dobroimetja na žirovnem računu pri Narodni banki, pri Državni hipotekarni banki ali pri Poštni hranilnici. (Ta predpis velja v dosedanjih uredbah za banke le glede takoj odpovedljivih vlog, glede ostalih vlog pa do zneska 25%). Glede izplačevanja novih vlog veljajo isti predpisi kakor pri bankah, ki so pod zaščito imenovane § 5. to je, da mora Konzunno društvo nove vloze izplačevati brez omejitev. Za stare vloze je določena v uredbi obrestna mera od 4% bruto. Izplačevanje starih vlog se ima vršiti iz raz-

„Haarglanz“ je enakega pomena za lasno higieno. Kako ostanejo lasje zdravi? Z rednim izpiranjem s sredstvom »Črna glava« — Haarglanz po vsakem umivanju glave. Sredstvo »Haarglanz« ravna in proži omejenane lase in odstrani vse alkalne ostanke v lasih. Lasje se na ta način nevtralizirajo, postanejo prožni ter zablistijo v čistem sijaju. Za lasje je to prava pomlajevalna kopel. »Haarglanz« je priložen vsakemu zavojčku »Črne glave«, zraven pa so tudi praktična očala proti peti, ki omogočajo umivanje glave z odprtimi očmi.

Iz Novega mesta

n. Božičnica, ki jo je priredila podružnica KJS v novi ljudski soli strošnim otrokom in mestnim revežem, je lepo uspela. V začetku prireditve so otroci igrali ljubko igrico »Palčke« prav čedno, za kar g. hvala režiserki učiteljici gđ. Jožici Ahačičevi. Prav tako so uspeli pevski točke in deklamacije. Predsednica ga. Olga Skalicka je slavnost zaključila z lepim govorom, nato pa je sledila razdelitev daril. Obdarovanih je bilo 35 najsiromašnejših otrok in enako število mestnih revežev.

n. Velika tatvina čebel. V eni zadnjih noči je bil ukraden otoškemu graščaku cel čebelnjak. Predzne tatove iščejo orožniki.

Radio

Četrtek, 22. decembra.

LJUBJANA 12.15: Radio-kvartet. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, radio-kvartet, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Italijanska. — 19: Umetno proizvajanje dvojčkov pri živalih. — 19.30: Pogovor s poslušalci. — 20: Pevski koncert ge. Thierry-Kavnikov. — 20.30: Violinski koncert ge. Brandlove. — 21.30: Prenos iz »Zvezdec«. — 22.30: Cas, poročila, plošče.

BEograd 12: Radio - orkester. — 16: Popoldanski koncert. — 20: Prenos iz Ljubljane. — 22.50: Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Orkester balalajk. — 20: Prenos iz Ljubljane. — 21.10: Orkester. — 22.10: Godba za ples. — PRAGA 19.20: Mandoline in kitare. — 19.45: Pesmi. — 20.10: Tragedija. — 22.25: Koncert moderne glasbe. — BRNO 19: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 17: Komorna glasba. — 20: Večer lahke glasbe. — Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 15.45: Klavirski koncert. — 19.25: Stari glasbeni molstri. — 20.05: V znamenju zime. — 21.50: Plesna glasba. — BERLIN 19.30: Virtuozno igranje na flavto. — 20: Zgodovina Gdanskega. — 21.05: Advenški zborovski koncert. — MÜHLACKER 19.30: Božični pesmi. — 20.40: Opera. — 21.15: Škotski božič. — 21.40: Komorna glasba. — 22.40: Božične pesmi. — BUDIMPEŠTA 17.30: Lahka glasba. — 19.30: Prenos opere »Hoffmannove pripovedke iz gledališča. — Plesna glasba na ploščah.

ZVEZDE NEBA

OBČUTLJIVO UHO

in profinjeni okus so najvažnejši kritiki za radio „His Master's Voice“. Zato so z umetniškim duhom nadarjeni tehniki odbrani za konstruktorje radio aparatov „His Master's Voice“.

"HIS MASTER'S VOICE" RADIO

Kdor ljubi glasbo, izbere „His Master's Voice!“

Razne modele radio-aparatov gornje tovarne ima stalno na zalogi „Tehnik“ JOSIP BANJAI, Ljubljana Miklošičeva cesta št. 20. Palača Okrožnega urada. 15243

Posojila na menice so se ponovno skrdila za 18.8 na 2159.0 milijona Din, dočim so se lombardna posojila le neznatno spremenila. Začasni avans glavne državne blagajne je ostal nadalje nespremenjen v znesku 600 milijonov Din. Ta avans mora država v smislu zakona o Narodni banki vrniti vsako leto do konca decembra. Lani je bila do srede decembra ta postavka znižana že na 275 milijonov. Kakor poroča beograjsko »Narodno blagostanje«, je pričakovati, da bo država, da zadosti zakonu, ta znesek likvidirala 31. decembra, potem pa bo po novem letu lahko kredit zopet izkoristila.

Obtok bankovcev se je skrdil za 62.6 milijona Din in znaša sedaj 4629.9 milijona Din, to je za 500 milijonov manj nego lani ob tem času. Obveznosti na pokaz pa so narasle za 37.7 na 867.6 milijona Din.

Razmerje kritja je ostalo v glavnem nespremenjeno. Kritje obtoke bankovcev in obveznosti na pokaz v zlatu in devizah znaša 35.66 % (po zadnjem izkazu 35.68 odstotkov), kritje v samem zlatu pa 32.01 odstotkov (31.91 %).

Stanje na dan 15. t. m. je bilo naslednje (v milijonih Din): v oklepajih razlike nasproti stanju od 8. t. m.): aktivna: podlaga 1960.8 (— 10.0), od tega v zlatu 1760.0 (— 2.3), v valutah 3.3 (+ 9.2); devize, ki se ne vštejejo v podlago 1.1 (+ 0.2); kovani denar 181.1 (— 15.2); posojila na menice 2159.0 (— 18.8); lombard 348.1 (+ 0.1); stari državni dolg 1812.5 (+ 0.3); začasni avans gl. drž. blagajne 600.0 (—); pasivna: obtok bankovcev 4629.9 (— 62.6); obveznosti na pokaz 867.6 (+ 37.7), od tega nasproti državi 9.2 (+ 2.5), po žirovni računih 529.0 (— 43.5), po raznih računih 329.5 (+ 78.6); obveznosti z računom 1435.4 (— 7.0).

Gospodarske vesti

— Zakon o podaljšanju važnosti zakona o zaščiti kmeti. ki je bil sprejet v Narodni skupščini in senatu 19. t. m., je sedaj objavljen v »Slovenskih Novinah« od 20. t. m.

— Pred popolno likvidacijo carinske vojne med Madžarsko in Českoslovaško. Kakor poročajo iz Prage, bo pri Českoslovaško - madžarskih trgovinskih pogajanjih v kratkem prišlo do sporazuma glede eklenitve novega provizorija, ki bazira predvsem na izmenjavi Českoslovaškega lesa za madžarske prsišče ter nekaterih Českoslovaških industrijskih izdelkov za madžarsko sadje. Ta novi provizorij naj bi pomagal prebrskati stanje carinske vojne, ki traja že dve leti. Kakor pa je podoba, ni izključeno, da bo v doglednem času prišlo do meritornih pogajanj za novo popolno trgovinsko poročbo in za končno likvidacijo sedanjega stanja, ki je škodovala obema državam.

— Konkurz je razglašen o imovini Frančiške Bayer-Swaty, industrijske in poselstve v Mariboru, registrirane pod firmo Franc Swaty in pod firmo C. Pickel v Mariboru (upravniki mase dr. Karel Skapin, odvetnik v Mariboru; prvi zbor upnikov pri okrožnem sodišču v Mariboru 31. decembra ob 9., prijavni rok do 31. januarja, ugotovitveni narok 13. februarja).

— Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 120 m³ lesa. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.) Direkcija državnega rudnika Kakani sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 2000 kg namiznega olja in 4000 kg masti.

Borze

21. decembra

Na ljubljanski borzi se je deviza London danes v skladu z zunanji tečaj ponovno okrepila, vse ostale devize, razen New Yorka in Curia pa so ponužale. Avstrijski šilingi so se v privatnem kliringu trgovali po 8.32—8.9. Eksekutivno je bilo pro-

dan h 25 delnic Srpke banke v Zagrebu (kupon 1932) po 50 Din.

Na zagrebškem efektom tržišču je bila Vojna škoda nadalje čvrsta. Trgovala se je za kaso po 240 in 241, za december pa po 238. Promet je bil samo še v 7% Blair-ovim posojilu po 37.50 in 38 ter v 4% agrarnih obveznicah po 29.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2309.85 — 2321.21, Berlin 1367.35 — 1378.16, Bruselj 796.07 do 800.01, Curli 1108.35 — 1113.85, New York ček 5731.86 — 5760.12, Pariz 224.54 do 225.68, Praga 170.34 — 171.20, Trst 293.90 — 296.30.

Curli, Pariz 20.2625, London 17.335, New York 519.12, Bruselj 71.825, Milan 26.565, Madrid 42.825, Amsterdam 208.45, Berlin 123.575, Stockholm 94.40, Oslo 89.30, København 89.80, Sofija 3.76, Praga 15.37, Varšava 58.15, Bukarešta 3.08.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 240 — 240.125, za december 237 — 238, za februar 203 — 220, 7% investicijske 49 den., 4% agrarne 25 — 29, 6% beghluške 34.50 do 35.75, 7% Blair 37.75 — 38.50, 8% Blair 41.50 — 42, 7% Drž. hipotek. banka 45 den.; bančne vrednote: Narodna banka 4250 do 4500, Prav. agrarna banka 254 — 260; industrijske vrednote: Gutmann 80 bl., Narodna šumska 30 bl., Trboveljska 145 — 160, Sečerana Osijek 180 bl., Sečerana Veliki Bečkerek 700 den., Isis 20 — 36.

Beograd. Vojna škoda 242 — 240 zakli., za december 239 zakli., 7% investicijske 52.50 zakli., 4% agrarne 29 bl., 6% beghluške 35.50, 34.75 zakli., 8% Blair 41 den., 7% Blair 38.25, Narodna šumska 4450 bl., Priv. agrarna banka 260 zakli.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadrans 13.70, Trbovlje 21.75, Alpine — Montan 11.30.

Blagovna tržišča

21TO

+ Chicago, 21. decembra. Začetni tečaji: Pšenica: za december 44.125, za marec 46.375, za maj 46.265, koruza: za december 23.125, za marec 27, za marec 28.50.

+ Winnipeg, 21. decembra. Začetni tečaji: Pšenica: za december 39.75, za maj 42.125, za julij 43.25.

+ Ljubljanska borza (21. t. m.) Tendence za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. v 30 dneh): baška, 76 kg po 207.50 — 210; baška, 77/78 kg po 212.50 — 215; sremška, 79/80 kg po 217.50 — 222.50; meka (slovenska postaja): baška 84t po 340 — 345; banatska po 350 — 355; koruza (slovenska postaja, mlevska tarifa): baška, umetno sušena po 115—117.50 za december po 120—122.50, za januar po 122.50 — 125

+ Novosadska blagovna borza (21. t. m.) Tendence za pšenico čvrsta sicer nespremenjena. Promet 61 vagonov. Pšenica (76 kg): baška, okolica Novi Sad. Sombor 158 — 160; srednobaška 159 — 161; gornjebaška 160 do 162; baška potiska 161 — 163; ladja Tisa 165 — 167; ladja Begej 163 — 163; gornjebanat. 156—158; srem. 159—161; srednobaška. 78 kg 162—164. Ječmen: baška, srem. 65/66 kg 90 — 97.50 Oves: baški srem. 95 — 97.50 Riž: baška 125 — 127.50 Koruza: baška 52 — 54; za december 53 — 55, za marec 54 — 55; banatska 49 — 51; sremška 52 — 54; baška sušena 61 — 63; banatska sušena 59 — 60; sremška sušena 62 — 64. Moka: baška in banatska »0rg« in »0rg« 255 — 265; »2« 233 — 245; »3« 215 do 225; »4« 172 — 182.50; »7« 125 — 135; »8« 80 — 82.50 Otrabi: baški in sremški 58 — 60; banatski 56 — 58. Fižol: baški 115 — 120.

+ Ljubljanska borza (21. t. m.) Tendence za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. v 30 dneh): baška, 76 kg po 207.50 — 210; baška, 77/78 kg po 212.50 — 215; sremška, 79/80 kg po 217.50 — 222.50; meka (slovenska postaja): baška 84t po 340 — 345; banatska po 350 — 355; koruza (slovenska postaja, mlevska tarifa): baška, umetno sušena po 115—117.50 za december po 120—122.50, za januar po 122.50 — 125

+ Novosadska blagovna borza (21. t. m.) Tendence za pšenico čvrsta sicer nespremenjena. Promet 61 vagonov. Pšenica (76 kg): baška, okolica Novi Sad. Sombor 158 — 160; srednobaška 159 — 161; gornjebaška 160 do 162; baška potiska 161 — 163; ladja Tisa 165 — 167; ladja Begej 163 — 163; gornjebanat. 156—158; srem. 159—161; srednobaška. 78 kg 162—164. Ječmen: baška, srem. 65/66 kg 90 — 97.50 Oves: baški srem. 95 — 97.50 Riž: baška 125 — 127.50 Koruza: baška 52 — 54; za december 53 — 55, za marec 54 — 55; banatska 49 — 51; sremška 52 — 54; baška sušena 61 — 63; banatska sušena 59 — 60; sremška sušena 62 — 64. Moka: baška in banatska »0rg« in »0rg« 255 — 265; »2« 233 — 245; »3« 215 do 225; »4« 172 — 182.50; »7« 125 — 135; »8« 80 — 82.50 Otrabi: baški in sremški 58 — 60; banatski 56 — 58. Fižol: baški 115 — 120.

+ Ljubljanska borza (21. t. m.) Tendence za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. v 30 dneh): baška, 76 kg po 207.50 — 210; baška, 77/78 kg po 212.50 — 215; sremška, 79/80 kg po 217.50 — 222.50; meka (slovenska postaja): baška 84t po 340 — 345; banatska po 350 — 355; koruza (slovenska postaja, mlevska tarifa): baška, umetno sušena po 115—117.50 za december po 120—122.50, za januar po 122.50 — 125

+ Novosadska blagovna borza (21. t. m.) Tendence za pšenico čvrsta sicer nespremenjena. Promet 61 vagonov. Pšenica (76 kg): baška, okolica Novi Sad. Sombor 158 — 160; srednobaška 159 — 161; gornjebaška 160 do 162; baška potiska 161 — 163; ladja Tisa 165 — 167; ladja Begej 163 — 163; gornjebanat. 156—158; srem. 159—161; srednobaška. 78 kg 162—164. Ječmen: baška, srem. 65/66 kg 90 — 97.50 Oves: baški srem. 95 — 97.50 Riž: baška 125 — 127.50 Koruza: baška 52 — 54; za december 53 — 55, za marec 54 — 55; banatska 49 — 51; sremška 52 — 54; baška sušena 61 — 63; banatska sušena 59 — 60; sremška sušena 62 — 64. Moka: baška in banatska »0rg« in »0rg« 255 — 265; »2« 233 — 245; »3« 215 do 225; »4« 172 — 182.50; »7« 125 — 135; »8« 80 — 82.50 Otrabi: baški in sremški 58 — 60; banatski 56 — 58. Fižol: baški 115 — 120.

+ Ljubljanska borza (21. t. m.) Tendence za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. v 30 dneh): baška, 76 kg po 207.50 — 210; baška, 77/78 kg po 212.50 — 215; sremška, 79/80 kg po 217.50 — 222.50; meka (slovenska postaja): baška 84t po 340 — 345; banatska po 350 — 355; koruza (slovenska postaja, mlevska tarifa): baška, umetno sušena po 115—117.50 za december po 120—122.50, za januar po 122.50 — 125

+ Novosadska blagovna borza (21. t. m.) Tendence za pšenico čvrsta sicer nespremenjena. Promet 61 vagonov. Pšenica (76 kg): baška, okolica Novi Sad. Sombor 158 — 160; srednobaška 159 — 161; gornjebaška 160 do 162; baška potiska 161 — 163; ladja Tisa 165 — 167; ladja Begej 163 — 163; gornjebanat. 156—158; srem. 159—161; srednobaška. 78 kg 162—164. Ječmen: baška, srem. 65/66 kg 90 — 97.50 Oves: baški srem. 95 — 97.50 Riž: baška 125 — 127.50 Koruza: baška 52 — 54; za december 53 — 55, za marec 54 — 55; banatska 49 — 51; sremška 52 — 54; baška sušena 61 — 63; banatska sušena 59 — 60; sremška sušena 62 — 64. Moka: baška in banatska »0rg« in »0rg« 255 — 265; »2« 233 — 245; »3« 215 do 225; »4« 172 — 182.50; »7« 125 — 135; »8« 80 — 82.50 Otrabi: baški in sremški 58 — 60; banatski 56 — 58. Fižol: baški 115 — 120.

+ Ljubljanska borza (21. t. m.) Tendence za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. v 30 dneh): baška, 76 kg po 207.50 — 210; baška, 77/78 kg po 212.50 — 215; sremška, 79/80 kg po 217.50 — 222.50; meka (slovenska postaja): baška 84t po 340 — 345; banatska po 350 — 355; koruza (

Iz življenja in sveta

Glave vlade Josepha Paula-Boncourja

Zgoraj od leve proti desni: trgovinski minister J. Durand. V sredi (X) Paul-Boncour pri odhodu iz Elizejske palače. Na desni: finančni minister Cheron. Spodaj od leve: notranji minister Chautemps; minister za mornarico Leygues; vojni minister Dailly; minister za zrakoplovbo Painlevé

Piccard na potu v Ameriko

Priprave za tretji vzlet v stratosfero

Prof. Piccard, prvi letalec v stratosfero, namerava te dni odpotovati v Ameriko. V pogovoru z novinarji je povedal, da pojde v Ameriko predavati, obenem bo skušal dobiti z ameriškim univerzitetnim študijskim inštitutom novo vozilo v stratosfero. Opažovanja so namreč pokazala, da se del kozmičnih žarkov odlikanja pod vplivom zemeljskega magnetizma proti magnetnemu tečaju. Ta tečaj pa leži na ameriških tleh in je stvar Američanov, da preiščejo, kako je z njimi.

Maharadža se oženi s Slovenko

Iz Napolija poročajo o nenavadni ereči, ki jo je doživel italijanski Slovenka Blažica Lah iz Pule. Lahova je bila že dalj časa nameščena v oddelku za manikiranje na italijanski luksuzni ladji »Viktorija«. Na neki vožnji se je v tem svojstvu seznanila z indskim maharadžo Godicem Mohamedom karom iz Bave Alpurja. Maharadža se je zaljubil v lepo manikerkero ter jo je prosil za roko, v kar je Lahova privolila.

Maharadža je odpotoval v Indijo. njegova nevesta pa urejuje svoje zadeve doma v Puli. Službo na ladji bo v kratkem zapustila, njeno mesto pa dobi njena sestra. Lahova se bo nato odpeljala v Indijo, kjer bo svatba.

Drama v planinah

V Feđkinču je bil obsojen mizariki pomočnik Ludovik Wild na osem let ročnice. Obtožen je bil, da je povzročil smrt svojega prijatelja Unterwegerja, a katerim ga je vezalo dolgoletno prijateljstvo. Wild in Unterweger sta odšla letos 4. septembra v planine. Unterweger je imel luheznivo ženo, v katero se je zagledal Wild in jo je tudi pripravil do tega, da se je možu izneverila v zvestobi.

Na turi je hotel Wild dokončno obračunati s prijateljem Unterweger je rad imel očnice. Prosil je Wilda, naj ga priveže na vrh in naj ga drži, ko se bo vzpenjal po visokih stropih in trgal planike. Wild mu je to obljubil, na neki visoki skali pa je vrv izmušil in Unterweger je s strašnim krikom telebnil v skalovje, kjer se je ubil. Po tem dogodku je Wild obvestil reševalno kolono, da se je primerila nesreča in je šel tudi za pokojnikovim pogrebom v dolini. Ko pa je državni tožilec odredil preiskavo, se je Wild zapeljal v takšno protislovja, da se je popolnoma izdal. Na vprašanje, čemu je storil zločin, je pojasnil, da je postal žrtev ljubezni do Unterwegerjeve žene.

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Sedel je, prav na sredi kotanje. Čas je mineval. Jehan se ni ganil s svojega mesta. A njegov duh ni počival, in njegovi živci so bili napeti do skrajnosti. Tesnoba skrivnosti ga je davila za grlo. Vsak trenutek je pričakoval nečesa strašnega, nemogočega. »Da bi vsaj vedel, kaj se bo zgodilo!« je zamrmral zdaj pa zdaj.

Da, prav ta negotovost in skrivnost sta bili najstrašnejši.

Da bi se odpočil, je pritegnil noge k sebi, se objel okoli kolen, naslonil glavo nanje in poizkusil zaspati.

Minevale so ure, dolge kakor večnosti. Skrivnostnega, odločilnega dogodka, ki ga je s tolikšno tesnobo pričakoval, še vedno ni bilo.

Sedel je nasproti brvi. To je bilo samoumevno. Bil je prepričan, da pride nevarnost ali s tiste strani, ali pa s srede kotanje. Treba je bilo torej od daleč paziti na brv, kakor je od blizu pazil na sredino.

In res: mahoma je začul, kako se je nekje z rezkim zvokom sprožila nevidna vzmet. Ozrl se je po prostoru.

Stena onkraj brvi se je bila odprla. Črna luknja je zazijala na tistem kraju. Jehan je neutegoma planil pokoncu, misleč si:

»Ali me hočejo zvabiti tja noter?«

Vzpel se je na vrh kotanje, da bi si bliže ogledal luknjo, in vi-

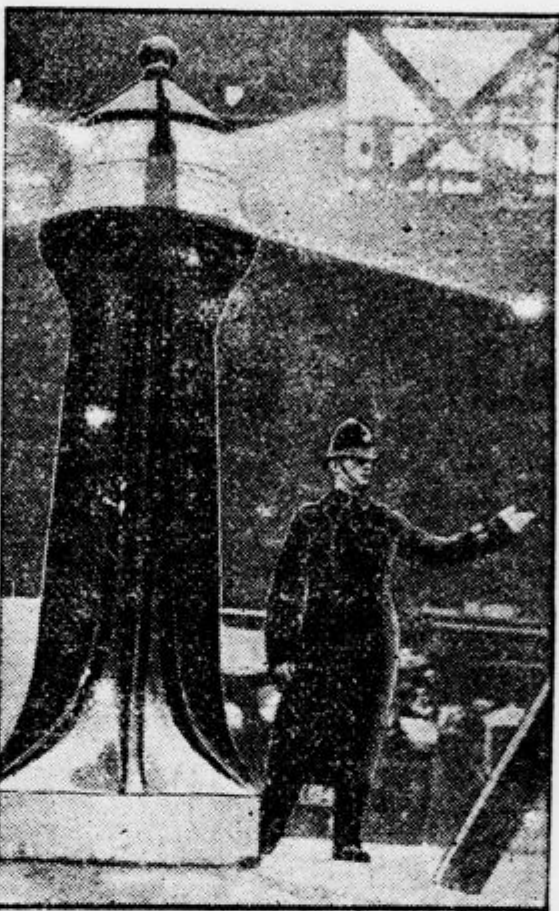
Noht kot diagnostični pripomoček

Dr. Erich Hoffmann iz Bonna je posvetil svojo pozornost doslej malo upoštevanemu pojavu. Če prst energično iztegneš, noht pobledni. To se kaže zlasti pri nohtu na kazalou. Iztegnitev namreč povzroči neko spremembo v krvnem obtoku pod nohtom. Iste spremembe pa povzročajo tudi razne bolezni, ki dajejo nohtom vrhu tega razne barve namesto normalne rožnate. Na tej podlagi hoče dr. Hoffmann izdelati nov diagnostični sistem na temelju nohtov in ni izključeno, da bodo zdravniki nekoč namesto »Pokažite jezike« veliki pacientu »Pokažite mi nohte!« Za sedaj je vsa stvar seveda komaj v povojih.

Umetno srce

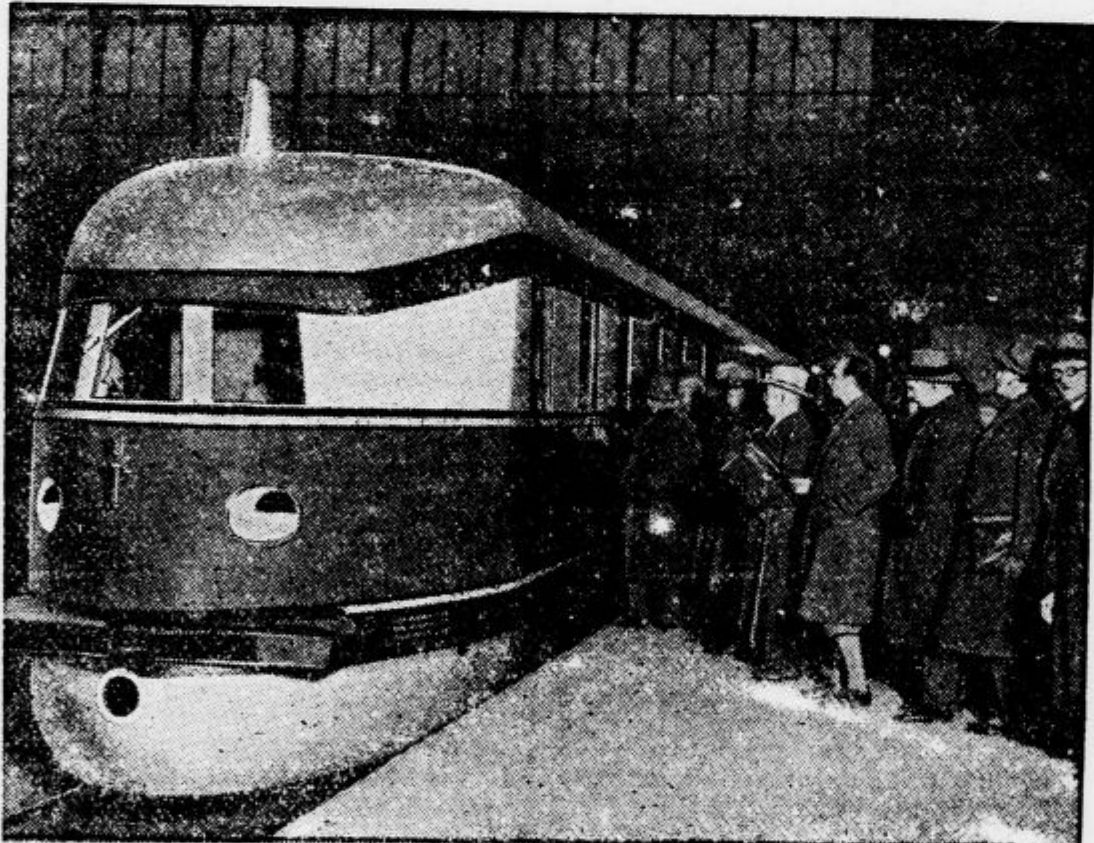
Znano je, da sta ruska učenjaka Brjuhanenko in Jankovski že pred leti izumila aparaturo, ki oskrbuje krvni obtok brez pomoči srca. To aparaturo sta pozneje bistveno popravila in z njo so se v zadnjih časih izvršili zanimivi eksperimenti. Tako je znani kirurg prof. Terebinski izvedel celo vrsto težkih operacij srca na počasnih živilih, rane spet zašil in napolnil srce s krvjo. Operacije so trajale do 4 in pol minute, medtem pa je oskrbovala krvni obtok aparatura prof. Brjuhanenka in Jankovskega. Vsi operirani psi so ostali živi in so ozdraveli.

Svetilnik na ulici

V srcu Londona so zadnji čas namestili ogromne svetilnike, ki razsvetljujejo v meglenih dnevih tudi podnevi ceste z električnim sijem.

Bliskoviti motorni vlak

najnovejšo prometno obdobje na nemških železnicah, ki je te dni privozil iz Bertina v Hamburg (290 km proge) v 2 urah in 2 minutah

Rimski cesarji, ki so uprizarjali velenapete igre v kolizeju, niso mogli pri vsej svoji iznajdljivosti nuditi prizora, ki ga je slučajno priredila narava, ko je

ČRNI LEOPARD SKOČIL Z LADJE

in se boril za življenje

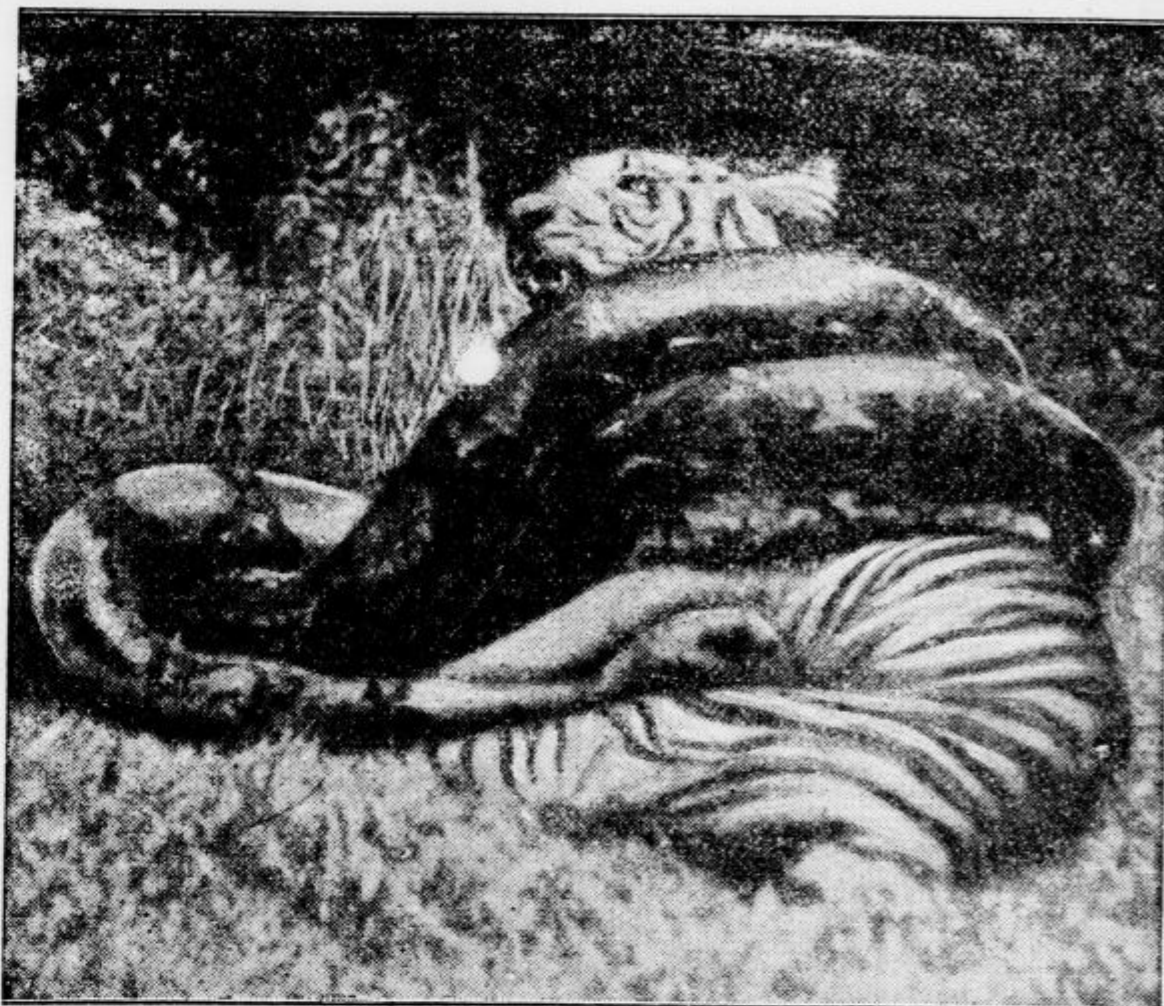
S 4 METRE DOLGIM MORSKIM PSOM

Frank Buck, svetovno znani lovec na divje zveri, opisuje ta boj v svojih

Doživljajih v džungli

ki bodo začeli izhajati v tedenski reviji »Življenje in svet«.

To je poleg strahotne borbe obeh slonov, spopada

med tigrom in ogromno kačo, ki ga kaže slika, samo ena zgodba Buckovih doživljajev, ki jih bo nudil »Življenje in svet« svojim naročnikom v novem letu.

Uprava »ŽIVLJENJA IN SVETA«
Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Renta skozi 127 let

Zadnji moški potomec Porenca Franca Spohna, 75 letni strugar L. Gervin iz Koblenza prejema še po 127 letih stalno mesečno rento od francoske države. Njegov ded, zgoraj imenovani Spohn, je dne 2. decembra 1805 pred bitko treh cesarjev pri Austerlitzu posedil cesarju Napoleonu, v čigar vrstah se je bojeval, svojega konja in svoj klobuk. Na ta način se je mogel Napoleon rešiti, da ga niso zajeli sovražniki, ki so mu bili za petami. Spohn je umrl leto dni pozneje na Dunaju. Napoleon pa se je svojega rešitelja hvaležno spominjal in je odredil, da mora francoska država plačevati njegovi rodbini rento tako dolgo, dokler bodo živeli Spohnovi moški potomci.

Nenavaden primer psihoze množic

Pred hišo nekake kmetke, ki ga smatrajo v okolici za svetega, ker je vse svoje imetje dal za zgradbo nove cerkve, se je te dni v neki vasi poljskega vojvodstva Bialystoka zbrala več tisočglava množica. Hipoma se je pojavil v razburjeni množici starec, ki je vzel za seboj velik križ in zahteval, naj ga križajo. Versko blazna drhal se je res vrgla nanj in ga je hoteli križati, pa je dospela policija še pravočasno in preprečila to norost.

Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna »Franz Josefovova« grenčica delovanje žlezo in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o prenavljanju zatrjujejo, da so dosegli z »Franz Josefovovo« vodo sijajne rezultate. »Franz Josefovova« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ZIMSKE SUKNJE

črne in v modnih barvah ter najboljše double sukno v veliki izbiri po priznani nizkih cenah pri

Drago Schwab, Ljubljana

ANEKDOTA

Max Liebermann je slikal slavnega kirurga Sauerbrucka. Ta se je zelo čudil, da polaga mojster toliko pazljivosti na vsako malenkost. »To ni kakor pri vas,« je odvrnil Liebermann. »Če jo vi malo polomite, zagrne vse skupaj zelena ruša. Če jo polomim jaz, pa visn na steni.«

Vsak dan ena

»Ali te ni sram, da tepeš takšnega smrta, kavca, ki se še brani ne more! Kaj pa bo v življenju iz tebe?«

»Učitelj hočem postati, gospod učitelj.«

in čaka pripravnega trenutka za napad.

Minute so minevale, neskončne kakor vek.

Pošast je čakala...

A zdajci je Jehan začutil, kako se je kotanja stresla pod njim in se jela vrteti, hitreje, čedalje hitreje. Malo je manjkalo, pa bi bil izgubil ravnotežje in padel. Ujel se je, sam Bog si ga vedi, kako, in stekel. Čim bolj je tek, tem hitreje je postajalo vrtenje — zakaj zdaj je bil sam tisti, ki je s svojim tekom poganjal peklensko napravo!

Tekel je, obenem pa še vedno opazoval pošast.

Le-ta je menda čakala, da bi dobila kotanja pravi zagon. Ko je bil trenutek primeren, je mahoma planila, s strašnim ropotom padla v kotanjo in jela grm skakati po njej.

Tedaj se je pričel peklenski, nezasičan lov...

Železna pošast je bila videti pametna, prebrisana in hudobna kakor človek. Valila se je, skakala, odletavala iz kotanje, s treskom padala nazaj in spet odskakovala. Zdaj je drevila, kakor da bi je nosil vrtnec, zdaj se je trkljala rahlo in počasi, kakor da bi ji zmanjkovalo moči. Nekajkrat je Jehan že mislil, da se bo ustavila in običala v kaki jami, a krogla se je vsakikrat spet zagnala v svoj peklenski skok in dir.

Jehan je komaj lovil sapo. Moč in razum sta ga puščala na ce dilo. Dvakrat ali trikrat se ga je bila pošast že dotaknila. Zletela mimo njega ali šinila nalik puščici preko njegove glave. Usodni trenutek padca, zdrobljenosti pod strašno težo krogla se je bližal. A Jehan je dirjal, dirjal in se ogibal, in v somraku njegove pameti je živel samo še ena jasna misel:

»Ako obstanem — ako padem — je Bertille izgubljena!...«

Zadnji čas je za božična darila

Philips Super Inductance

aparati s svojo nenadkriljivo kvaliteto zadovoljijo želje vsakogar

Philps radio

Za bližnje praznike posebnost
no olajšani plačilni pogoji

Sport

Drugo kolo pokalnega tekmovanja v korist brezposelnih igralcev na Stefanovo 26. t. m. na igrišču Korotana na Rakovniku in sicer nastopita 13. Sloboda, Jadranski, ob 14.30 Hermes, Korotan. Po rezultatih prvega kola sodeč bo tekmovanje v naslednjih kolic vedno zanimivejše, tako da bo sportni efekt tekmovanja dočela dosežen, stvar naše sportne javnosti pa je, da bo tudi gnutni efekt tekmovanja res zadovoljiv in da v velikem številu posreduje tekme, katerih dohodek gre v občo korist namen podpore brezposelnim igralcem sočelnih klubov.

Smučarski tečaj na Blokah. Smučarski tečaj za začetnike in za ostale smučarje bo priredil smučarski odsek d. k. f. d. na Blokah. Tečaj bo vodil priznani smučar g. Marij Zigon iz Škofjeloške za časa božičnih in novoletnih praznikov. Za časa tečaja je preskrbljeno za stanovanja in prehrano po ugodnih cenah v gostilnah I. Lavrič in I. Lenarčič v Novi vasi. Zveza do Blok prav ugodna z avtom iz Ljubljane do Četov varja ali pa z vlakom do Raketa in Vel. Laški. Točen dohod bo objavljen. Bloški teren je posebno za začetnike brez nevarnosti. Preskrbljeno je za dobrega smučarskega učitelja. Prijave je treba poslati takoj na naslov »Smučarski odsek d. k. f. d. na Blokah«.

Smučarski tečaj SPD pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru. Od 25. t. m. do 1. januarja. Dobrodošli vsi gostje, prostora v hotelu in okolici dovolj tudi za razvijane smučarje. Krasna vezalnice ob jezeru s pogledi na zasnežene gore v neposredni okolici prostrane planine vabijo izveščane smučarje na izlete. Prijave sprejema pisarna SPD ali pa g. Merica Jerajeva, oskrbnica hotela Sv. Janez ob jezeru. Oskrbna na dan v zakurjeni sobi 65 Din, štani in čajniki 60 Din. Avtobusna zveza od vlakov, pošta in telefon v hotelu.

Smučarski klub Dvojice-Mojstrana bo priredil ob praznikih dva smučarska tečaja za začetnike in izveščane ob 26. XII. — 1. I. 1933 in od 1. I. — 7. I. 1933. Vstop in izstop vsak čas Klub preskrbi vso oskrbo (hrano in kurjeno sobo) po prav zmernih cenah. Prijave je treba poslati tajnici kluba: Minca Rabič, Mojstrana, hotel Triglav, kjer se dobe tudi vsa potrebna pojasnila. Tečaj bo vodil po JZSS priznani učitelj. Po želji se lahko dobi posebni pouk.

Smučski odsek O. P. D. Rateče-Planica bo priredil ob priliki otvoritve nove skakalnice 26. t. m. smučsko tekmovanje v kombinaciji, in sicer: smučski tek na 10 km in smučske skoke. Start ob 10. zvečanje ob 9.30 v dvorani prireditelja. Pričetek skakalne tekme ob 14. zvečanje ob 13.30 na skakalnici; prijavljani Din 10. Najboljši klub v kombinaciji prejme prehodni pokal, prvi trije v teku in prvi trije v skokih pa častne priznanice.

Tudi učitelji priredijo svoj smučarski tečaj in sicer od 27. t. m. do 1. januarja v Mojstrani. Prijave sprejema do vključno 26. t. m.: Ekskurzijski odsek JUJ, Ljubljana, Frančiškanska ulica. Dnevna oskrba bo 40 Din. Informativni sestanek bo 27. t. m. ob 10. istotam Tečaj bo vodil učitelj France Rus iz Radovčice.

Smučarski tečaj na Jezerskem je preložen na poznejši termin, čim zapade nov sneg. Natančnejša pojasnila bodo pravočasno objavili dnevniki — Badjura.

Službeno iz Sekcije ZNS. Redni mesečni plenarni sestanek saveznih sodnikov bo v petek 23. t. m. ob 20. v restavraciji Slon.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Drevi od 19 naprej strogo obvezen trening za prvo skupino.

ZSK Hermes (službeno). Po sklepu seje u. o. 15. t. m. bo redni letni občni zbor kluba 6. januarja ob 8.30 dop. v dvorani pri »Keršiču« v Šiški. Vse samostojne predloge je v smislu pravil kluba predložiti najkasneje 7 dni pred zborom tajniku. Členstvo bo imelo pravo glasovanje samo, če bo poravnalo vso članarino, zato naj vsi zamudniki isto pravočasno poravnajo. Prihodnja seja u. o. bo 29. t. m. točno ob 19.30 pri »Belčicu«. Vsi načelniki sekcij naj pripravijo za predložitev svoja letna poročila — Predsednik.

Repertoarji

DRAMA

Začetek ob 20.

Četrtek, 22.: Voda. Izven.

Petek, 23.: Zaprt.

OPERA

Začetek ob 20.

Četrtek, 22.: Manon. C.

Petek, 23.: Zaprt.

Sobota, 24.: Zaprt.

Premiera operete »Pri belem konjčku«. Veseloligra tega imena je desetletja osveževala s svojim zdravim humorjem dramske repertoarje vseh evropskih gledališč. Za našo izvedbo imamo predvsem izredno dober in prav posrečeno lokaliziran prevod, ki postavlja vse detanje v Bohini v današnjih raz-

sih. G. Stritof je vplel v dejanje tudi nekaj naših narodnih pesmi, ki prav golovo še bolj poživljajo muzikalno stran operete, za katero je Benatzky itak porabil vrsto lepih melodij znanih inozemskih komponistov. Opereto pripravljata gg. prof. Šest in Stritof, nove dekoracije so napravljene po osnutkih g. Uljančičeva. Premiera bo v nedeljo zvečer.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.15.

Ponedeljek, 26.: Zadeva Kaiser.

Sentjakobsko gledališče v Mestnem domu uprizaro na Stefanovo ob 20.15 izvrstno veseloligro v treh dejanjih »Zadeva Kaiser« v režiji g. Košaka. Nedosegljiv je g. Lavrič kot solistator Kaiser. Glavni ženski ulogi igra Baranova in Bučarjeva, glavne moške uloge pa Lavrič, Kunc, Košak in Petrovič. Ker bo to najbrž edina uprizaritev te veseloligre v tej sezoni, opozarjamo občinstvo, da ne zamudi prilike. Prodaja vstopnic bo odselej redno od vsakega četrta dalje v Mestnem domu pri dnevi blagajni od 10. do 12. in od 15. do 17. Na Silvestrovo uprizaro odev v režiji g. Karusa burko v treh dejanjih »Drzni plavalec« s Košakom, Gnidevcem, Lavričem, Baranovo in Bučarjevo v glavnih ulogah.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Četrtek 22.: Zaprt.

Petek, 23.: Zaprt. (Generalna za Belega konjčka.)

Sobota, 24.: Zaprt.

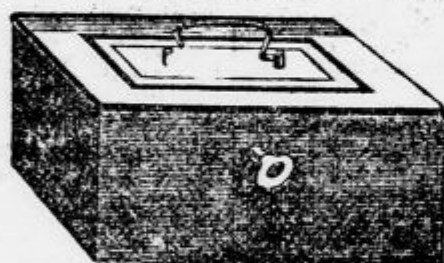
Nedelja, 25. ob 15.: Celjski grofje. Znižane cene. — Ob 20.: Pri belem konjčku. Premiera. Povisane cene. Izven.

Ponedeljek, 26. ob 15.: Boccaccio. Znižane cene. — Ob 20.: Pri belem konjčku. Povisane cene. Izven.

Premiera operete »Pri belem konjčku«, najuspešnejše in najbolj priljubljene operete najuspešnejša časa, ki jo uprizarjajo povsod z največjim uspehom, bo na prvi božični praznik ob 20. Glasbeni part je poln najuspešnejših slagerjev, vsebinsko pa je delo zabavno, kot redko katero. Uprizaritev pripravljata kapelnik Herzog in režiser K. Bachmann kot gost. pomnožen zbor, skupaj blizu 80 oseb.

Ročna blagajna

Vam je neobhodno potrebna, ako hranite denar doma

s 2 ključema

št. 1 (17 x 13 x 9 cm) . Din 100.—
št. 2 (20 x 15 x 10 cm) . Din 120.—
št. 3 (25 x 19 x 10 cm) . Din 160.—
št. 4 (30 x 23 x 13 cm) . Din 190.—

Pošilja po povzetju naravnost iz tovarne.

ZEPHIR d. d., Subotica

Poština in pakovanje že uračunano v cenil. 15237

TEHNIČNI BIRO

ARH. IVAN ZUPAN

IZ

LJUBLJANA
GRADIŠČE ST. 13

Največja izraba kuriva z izrabo celotne kurilne plošče. Peč za velike in največje prostore RAPID patentirana. Dnevni prihranek na vsakem kurivu.

Transmisija

60 mm močna, z ležaji in spojki, cca. 20 tek. metrov, se ISCE.

Cenjene ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Transmisija«. 15313

dokazano v milijonih po vsem svetu razširjen

Kako so postali
Vaši zobje tako
lepi? Oni izzivajo
poljub.

Ako so Vaši zobje zanemarjeni in ako je Vaš diš zoprn, tedaj se varujte smejanja! Takoj si osvojite znanstveno postopanje, ki daje zobem sijajno belino: en centimeter KOLYNOSA na suhi šteti-kci, dvakrat na dan.

KOLYNOS odpravi madeže, osvežuje usta, dela diš vonjiv.

KOLYNOS

antiseptično sredstvo, najučinkovitejše sredstvo na navedeno sob. En centimeter sadostaja.

Rdeča kokarda

je sijajen roman, ki ga morete čitati le s pritaženim dihanjem. — Povede Vas v čase velike revolucije, Din 35.—, vezan Din 45.—, Naroča se pri upravi »Jutra«.

Velika božična prodaja

po reklamnih cenah

Ogledajte si naše izložbe.

A. & E. Skaberne

15316

ZAHVALA.

Ob težki izgubi moje iskreno ljubljene, prerano umrle soproge, gospe

Alojzije Melanšek

se vsem, ki so me tolažili in z menoj sočustvovali ter spemili blagopokojnico na njeni zadnji poti, najiskrenejše zahvaljujem.

Posebno zahvalo izrekam tem potom obema gg. zdravnikoma, čast. g. župniku iz šmartna, gasilnemu društvu za njegovo polnoštevilno spremstvo, sokolskemu društvu ter obema pevskima zboroma za podane žalostinke in končno vsem onim, ki so počastili blagopokojnico s cvetjem in venci. Tisočera hvala!

Velenje, dne 21. decembra 1932.

15308

FRANJO MELANŠEK

Vsem sorodnikom in znancem naznanjamo tužno vest, da nas je za vedno zapustila dobra mama, stara mama in tašča, gospa

Josipina Rožun

roj. Pucelj
zasebnica

po kratkem mučnem trpljenju.

Pogreb drage rajnice se vrši iz mrtvaške veže splošne bolnice na Zaloški cesti v petek, dne 23. t. m. ob pol 3. uri popoldne.

Ljubljana — Graz, dne 21. decembra 1932.

Josipina Železnikar, Berta Rogler, Marija Malovae, hčere — Ivan Železnikar, trg., Gregor Malovae, slikar, zeta. Vsi vnuki in vnukinje.

Cenjena gospodinja,

UPORABLJAJTE TUDI VI Z ZAUPANJEM DOMAČE

PRASKE
ZA PECIVO

Adria

SAJ JAMCIJO ZA NAJBOLJŠO KAKOVOST. 7041

ŽIVE RIBE

ščke, krape, some, postrvi in druge. Sveže morske ribe razne vrste. Zaklano perutnino, purane, purice in polarje, zajamčeno najboljše in najcenejše nudi samo tvrdka

RIBA, J. OGRINC, LJUBLJANA

Gradišče 7, telefon 25-84

Naročila se sprejemajo do 23. t. m. 15208

VINA:

pristna, najfinejša, iz primorske banovine.

Posebno izbrane vrste, namenjene za praznike, od danes čez ulico po sledečih cenah:

Črna kuč (grand prix) omiška spec.	liter	Din	8.—
Ružica (Schüher), pelješka spec.			8.—
Belo visko, extra			9.—
Opolo viski, (stara trta čez 100 let)			10.—
Belo vugava, sušeno			14.—
Burgundec ljutomerski, prvoklasni			11.—
Prošek črni, stari, extra			26.—
Prošek beli, »Jadranski bisere«			28.—
Samoš original			32.—
Vermouht orig., prima			26.—
Pristni tropinovec in slivovka			28.—
Brinjevec			32.—
Brandi, medicinal			40.—

OPERNA KLET

Gledališka ulica 2

15317

Morske ribe, fine, za naslednje postne dni v veliki izbiri: ribji rizotto iz skampov in datljev. CENE NIZKE.

OPERNA KLET, Gledališka ul. 2, točilnica Celovška c. 44.

CHEVROLET

ORIGINALNI NADOMESTNI DELI

Vsi stalno na zalogi EDINO LE pri avtoriziranih GENERAL MOTORS delavnicah: 13308

A. MARINI, DESA d. z o. z., S. HASELBACH,
Maribor, Tržaška c. 16. Ljubljana, Dunajska c. 24. Celje, Ljubljanska c. 11.
Telefon: 24—07. Telefon: 22—92. Telefon: 1—63.

Cene malim oglašom

Zemlje in doplačila: vsaka beseda 2.— ter enkratna pristojbina za dajanje naslova 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1.— Po 1 Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kupila«, »V najem«, »Poseda«, »Lokal«, »Stavba«, »Stroj«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živili«, »Običaji«, »Lese« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zastavke«, če se s oglašom nudi zasluge, ostruma, če se išče potnika. Kdor si pa pod temi rubrikama išče zasluge ali službo, plača se

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računata enkratna pristojbina Din 5.— za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.— Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.— Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ostalo pa se plača v pisnu obznanje s naročilom.

Oglase za božično „Jutro“

bomo sprejemali samo še
do jutri do 5. ure popoldne

Da bodo gotovo priobčeni, jih naročite
še danes ali pa jutri v dopoldanskih urah.

Oglasni odderek „Jutra“

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plaša za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Zastopnike

proti vsaki prošnji in potnika s stalno plačo sprejema zavarovalnica. Po dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Dva zastopnika

vsako prošnja, isčemo za nov predmet in nov način prodaje. Naslov v oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Nemško konverz

zacija in pouk dane izobražena žena po 10 Din za uro. Poljska cesta št. 13/II. — rev. 52092-4

Pouk v vseh

modernih plesih daje plesni učitelj. Gre to do dom. Naslov v oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Pek. vajenca

poševnega, izrednega, sprejemam 1. decembra. — Naslov v oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Isčem šiviljo

ki je po merilnosti koudala dvorazredna obrtno ženo. Prednost imajo tiste, ki so se konfirmande sicer nje. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Služkinjo

pošteno in pridno, 13-14 let, za pomoč pri kuhanju in pranju. — Naslov v oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Plačilno natakario

pridno in perfektno, kar je znanje, sprejemam 1. januarjem 1933. Ponudbe s sliko in splošnimi podatki na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

oglar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

152

Z grozo je svečenica zrla na moža, ki sta se borila v nizkem, obokanem prostoru pod daritveno sobano. Častilec solnce je napadal z desetero močjo, kakršna je po navadi lastna norcem. Njegovo živalsko rjovenje se je razlegalo pod oboki. A zdaj je La opazila, kako je rešitelj zgrabil nasprotnika za grlo in naglil njegovo glavo nazaj. Svečenik se je sesedel, in Tarzan ga je pahnili od sebe.

Urečite Davorin Ravljen, izdaja za konzorcij „Jutra“ Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. In enkratni del je odgovoren Adolf Novak. Vsi v Ljubljani.

Fotoaparat

9 x 12. Anasigmat, 1:3.9 komplet, dobro ohranjen, poceni napredaj. Vprašati v zavarovalnici „Triglav“, Dvorkova 8. 52313-6

Trgovsko opremo

moške, bela, in sicer dve omari in stela, porabno tudi za konfekcije, puit in drugi trgovski predmeti, večja ročna cestilnuga za opravo perila ali oblike, primerna za čistilnice ali hotele, proda M. Nedog, Ljubljana, Kongresni trg 3. 52361-6

Kupim

Oglasni trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Elektr. garniture

za dvorane, likalnike, lestonce in druga praktična darila kupite najceneje pri trgovki Savka Petan, Sv. Petra cesta 25. 52194-7

Jeklene osovine

stare, 12-15 cm premera kupim. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Lahke smuči

okrog 190 cm, kakor tudi ženski plašč. Murnel, Fohlen in slično kupim. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Hranilne knjižice

Zadružne arše, od 1000 do 100.000 Din kupim. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Družabnika (co)

delavnega, z 1500 Din kar. je, isčem za takoj. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Fige in slive

za žganjekulho po steklenicah od 100 do 150. Emonka cesta št. 2. 873-6

Čevlji na obroke

»Tepao«, Gledališka ul. 4. Maribor, Slovenska ul. 18 in Celje, Dobkov trg št. 4. 51897-6

Kočije

landaner, bruna, sanke in konjsko opremo proda agencija Turk v Ljubljani. 52041-6

Drsalke

od 90 Din dalje in sanke kupite ugodno pri trgovki Fr. Štapič, Zelenina ul. 1. Ljubljana, Gosposvetska c. št. 1. 52069

Lepo avbo

lestonec in druga boljšina darila proda Antikvarijat Talian, Sv. Petra cesta 4. 52195-6

2 leopardovi koži

kranji, prodam. Naslov v oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Učinkovita sredstva

varčnih gospodinj od krizi nudi proti 10 Din. Garantijski nadzorilovost, sicer vrnem denar. M. Tomšič, Ljubljana-Livada št. 21. 52213

Lestence

za jedilnico, eleganten v ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Brezobrestna

posojila za odkup dolga, kakor in tudi v druge področje. »Kreditna zadruga«, Ljubljana, poštni predaja 307. Sprejme zastopnik. 52182-30

15.000 Din posojila

isčem proti prvomestni hipoteki na lepo kmetijsko posestvo. Informacije pri Wudner, Petrovčev. 52178-16

40.000 Din posojila

isčem proti vknjižbi na prvo mesto na posestvo, ki je v vsakem slučaju vredno več kot 40.000 Din. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

12.000 Din posojila

isčem proti dobrim kreditnim in solidnemu jamstvu. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah CERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Poseda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Krasna parcela

z lepo stavbo (trg. in stanovanjska hiša), na Dunajski cesti, je v veliki donosni točki prodaja za 100.000 Din. Restavilnost z najmanjšo. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Na Senovem pri Rajhenburgu

v bližini rudnika napredaj arondirano posestvo v izmeri 12 ha, s hišo, 6 gospodarskimi poslopiji in vsem priključitvami. Lepo mesto za odmor. Cena 200.000 Din. — Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Pekarno v trgu

Slovanje oddam takoj v najem proti odkupu inventarja. Naslov v oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Prodaja pristnih

ljutomerskih vin s lastnega vinograda od 20 l naprej, cene najnižje in blago nabojše. Florjanska ulica 37, pri Tigru — med 15 in 17. ure vsa ki dan. 52060-33

Živila

Sveža jajca komad po 1 Din, 1 nedelno veljativnost. Ed. Šuppan, Prietava. 52120-43

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Odpadke od žage

dobro osušene, kratko žagane, prodaja v vsaki množini Ivan Šiška, Metelkova ul. 4. 51904-15

Črešnjeh plohov

več m², 5-10 cm debelih, od 3 m dolžine naprej, suhe, bele, kvadratne, za gradnjo, kupim. Ponudbe samo le prve roke na naslov: Remee Co., Ljubljana, Kersnikova ulica št. 7. 52213-15

Kam pa, kam?

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Dalmatinski vinotok

zove otvorjen »Pri dobri kapljici« Šolski dvorovi 8 kjer se točno vsakokratna prieta dalmatinska vina v lokalni po 10 Din, 100 ali po 8 Din. 52234-18

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Restavracijo

dobro dobo, oddam na račun dobro izveštani osebi, dobro versirani v to stroki. — Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Manjši lokal

v centru Ljubljane, oddam takoj. Pomoč ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Vinotok

dobro dobo, oddam na račun dobro izveštani osebi, dobro versirani v to stroki. — Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

V Sevnici

ali v Šmarji pri Sevnici kupim takoj hišo ali stanovanje, vsemam tudi hišo v najem. — Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Hišo v Ljubljani

tudi samo pokrovilo, ali eoo nadstropje, večje hiše kupim. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Kompletna jedilnica

miza, ki se da razstaviti, 1 volika in 1 majhna kredenca, 6 stolov in 2 fotele, skoro nova, napredaj v Bechtornovi ulici 4/III. Ogladi med 18. in 19. uro med tednom, ob nedeljah in praznikih pa med 14. in 12. uro. 53147-12

Mizarji, pozor!

Takoj kupim lepo, popodoma novo, moderno opalno potro gotovino. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Oblacila

Trg. oglasni po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Damske obleke

dobro ohranjene, napredaj. Naslov v oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Nova črna suknja

za polovico cene napredaj v Gregorčičevi ul. 15/II. Ogladi med 18. in 19. uro med tednom, ob nedeljah in praznikih pa med 14. in 12. uro. 53147-12

Nov damski plašč

moderne, s vsemim »Persianer« ovratnikom — erendje velikosti, proda M. Zabužek, Celje, Cankarjeva ulica. 52202-34

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Pekarno v trgu

Slovanje oddam takoj v najem proti odkupu inventarja. Naslov v oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Prodaja pristnih

ljutomerskih vin s lastnega vinograda od 20 l naprej, cene najnižje in blago nabojše. Florjanska ulica 37, pri Tigru — med 15 in 17. ure vsa ki dan. 52060-33

Živila

Sveža jajca komad po 1 Din, 1 nedelno veljativnost. Ed. Šuppan, Prietava. 52120-43

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Odpadke od žage

dobro osušene, kratko žagane, prodaja v vsaki množini Ivan Šiška, Metelkova ul. 4. 51904-15

Črešnjeh plohov

več m², 5-10 cm debelih, od 3 m dolžine naprej, suhe, bele, kvadratne, za gradnjo, kupim. Ponudbe samo le prve roke na naslov: Remee Co., Ljubljana, Kersnikova ulica št. 7. 52213-15

Kam pa, kam?

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Dalmatinski vinotok

zove otvorjen »Pri dobri kapljici« Šolski dvorovi 8 kjer se točno vsakokratna prieta dalmatinska vina v lokalni po 10 Din, 100 ali po 8 Din. 52234-18

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Restavracijo

dobro dobo, oddam na račun dobro izveštani osebi, dobro versirani v to stroki. — Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Manjši lokal

v centru Ljubljane, oddam takoj. Pomoč ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Vinotok

dobro dobo, oddam na račun dobro izveštani osebi, dobro versirani v to stroki. — Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Tovarna čevljev

proda proti vsakemu popustu osem svojih kompletov področja s čevlji, v katerih je v vsaki na 50.000-100.000 Din blaga. Proda se tudi proti hranilnim knjižicam. Vsaka trgovina se lahko vodi naprej. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Stanovanje

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Trisob. stanovanje

nasproti banke uprave oddam po nizki ceni. Ponudbe pod št. februarja na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Pristopajte

k Društva slovenskih najemnikov, Vegova ul. 8. 573-31

Štirisob. stanovanje

komfortno, samosobno stanovanje ter aršine in sveče pisarniške prostore oddam zaavarovalnici. »Društvo« v svoji palači na Aleksandrovi cesti. Informacije se dobijo tatotam v družbeni pisarni. 52119-31

Enosob. stanovanje

takoj oddam v Rodoi ulici, cesta VIII št. 14. 51997-31

Sobo in kuhinjo

oddam. Prule 6, Ljubljana 52187-21

Stanovanje

3 ali 4 sob., s kopalnico in vsemim priključitvami oddam po zelo nizki ceni. 1. januarjem ali februarjem. Oficir in državni uradniki 10% ceneje. — Naslov v oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Lepo stanovanje

sobe in kuhinje takoj oddam Ob Ljubljanski št. 25 (Kodjevoje). 52244-21

Stanovanje

sobe in kuhinje, v partnerju oddam s 1. januarjem v oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Stanovanja

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Stanovanje

trk ali štirisobno, s 6 sob., 1. februarjem v mestu na Mirni. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Sobe isče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Opremljeno sobo

trgovsko, 1450 inteligentno gospod. Ponudbe na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Prazno sobo

s 2 sob., za s 1. in 2. februarjem pri dobri obliži. Ponudbe s navodno ceno pod značko »Vseokolič« na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Sobo

380 gospod s 25 in 25. februarjem pri dobri obliži. Ponudbe s navodno ceno pod značko »Vseokolič« na oglasnem oddelku „Jutra“ po 5 Din. (5)

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za dajanje potnika, plaša po 5 Din. (5)

Lepo mesečno sobo

popolnoma separatno — s prostim vzhodom in stopnjico, 1450 inteligentno gospod. Ponudbe s navodno c